

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

Estudi sobre la geografia de la percepció al CEIP Son Basca

Antoni Pascual Serra

Grau d'Educació Primària

Any acadèmic 2018-19

DNI de l'alumne: 41538853W

Treball tutelat per Jaume Binimelis Sebastián
Departament de Geografia

S'autoritza la Universitat a incloure aquest treball en el Repositori Institucional per a la seva consulta en accés obert i difusió en línia, amb finalitats exclusivament acadèmiques i d'investigació

Autor		Tutor	
Sí	No	Sí	No
☐	☒	☒	☐

Paraules clau del treball:

Geografia de la percepció, mapa mental, gènere, Illes Balears, Espanya

Resum. Mitjançant l'elaboració d'aquest estudi s'ha pogut extreure informació sobre el nivell de coneixement en geografia, tant d'Espanya com de les Illes Balears, d'un grup d'alumnes de 6è de l'escola CEIP Son Basca de Sa Pobla. L'estudi es centrarà en 24 alumnes, 15 nins i 9 nines, del terme municipal de Sa Pobla, al nord de Mallorca.

Es pretén extreure informació sobre els coneixements geogràfics de les Illes Balears i d'Espanya que tenen els alumnes quan finalitzen la seva etapa de Primària. Aquest anàlisi es basa en el coneixement que tenen els alumnes a mitjançant l'eina dels mapes mentals.

La finalitat de l'estudi és analitzar i extreure conclusions sobre el nivell de coneixement que tenen els alumnes sobre les Illes Balears i l'estat espanyol i observar si la metodologia emprada pel docent és significativa.

Paraules clau: geografia de la percepció, Espanya, Illes Balears, mapa mental, gènere

Abstract. By the elaboration of this study, we have been able to extract information about the level of knowledge in geography, both in Spain and the Balearic Islands, of a group of students of the 6th of the CEIP Son Basca school of Sa Pobla. The study will focus on 24 students, 15 boys and 9 girls, from the Sa Pobla municipal district, in the north of Mallorca.

It is intended to extract information about the geographic knowledge of the Balearic Islands and Spain that students have when they finish their Primary Education. This analysis with the mind maps tool is based on the knowledge that the students have.

The purpose of the study is to analyse and draw conclusions about the level of knowledge that the students have on the Balearic Islands and the Spanish State and observe whether the teaching methodology is significant.

Key words: geography of perception, Spain, Balearic Islands, mind map, gender

1. INTRODUCCIÓ.....	5
2. OBJECTIUS.....	7
3. METODOLOGIA.....	8
3.1. ELEMENTS ESTRUCTURALS.....	10
4. MARC TEÒRIC.....	11
4.1. GEOGRAFIA DE LA PERCEPCIÓ.....	11
4.2. MAPES MENTALS.....	12
4.3. GEOGRAFIA EN L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.....	14
4.4. PERCEPCIÓ DEL MEDI.....	15
5. ESTUDI.....	16
5.1. RESULTATS GLOBALS.....	16
5.2. ANÀLISI DELS RESULTATS.....	21
5.2.1. ORGANITZACIÓ TERRITORIAL.....	22
5.2.2. XARXA HIDROGRÀFICA.....	22
5.2.3. SISTEMES MUNTAYOSOS.....	23
5.2.4. QUALITAT DEL MAPA.....	23
5.3. MAPES MODEL.....	24
5.4. DIFERÈNCIES DE GÈNERE.....	25
5.5. DIFERÈNCIES SEGONS EL NIVELL D'ESTUDIS DELS PARES.....	26
6. CONCLUSIONS.....	27
7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES.....	29
8. ANNEXOS.....	30

1. INTRODUCCIÓ:

Amb aquest treball es pretén és fer un anàlisi dels coneixements dels alumnes d'Educació Primària, concretament els alumnes de l'escola CEIP Son Basca de Sa Pobla, sobre la geografia de les Illes Balears i l'Estat Espanyol, quan conclouen la seva etapa a l'Educació Primària.

Actualment la LOMCE regeix el currículum de les Illes Balears. Aquest currículum divideix l'etapa d'Educació Primària en dos cicles; el cicle inicial, que comprèn des de primer de Primària fins a tercer de Primària i el cicle superior, que comprèn des de quart de Primària fins a sisè de Primària. I és en aquest darrer cicle en que es fa èmfasi en els coneixements geogràfics que tenen els alumnes sobre les Illes Balears i Espanya.

En cada un dels dos cicles, hi podem veure els mateixos continguts; referent al Bloc 2: "El món que ens envolta" es tracten continguts com la diversitat geogràfica dels paisatges de les Illes Balears i Espanya, concretament el relleu i la hidrografia, o el tema de la cartografia amb mapes, plànols i les escales. I al Bloc 3: "Viure en societat", es tracten temes com l'organització social, política i territorial de tot l'Estat Espanyol.

A més, durant els dos darrers anys especialment, s'estudien els conceptes i elements de les Illes Balears i de tot l'estat espanyol. Ja que els alumnes han de ser conscients del món que els envolta.

Per a realitzar l'estudi es s'utilitzarà una de les tècniques emprades en la geografia de la percepció com són els mapes mentals. Tot i que hi ha altres tècniques, com l'enquesta, entrevista... s'utilitzarà el mapa mental, ja que és considera una bona forma de representar molts conceptes en un mateix lloc i, a més, ens proporciona, de forma global i gràfica, la informació. A més, per a l'estudi d'aquests mapes mentals es tendran en compte alguns aspectes com per exemple són: el sexe dels alumnes, procedència dels alumnes, nivell d'estudis dels pares i l'ofici dels pares.

D'aquesta manera, a partir de l'anàlisi de la visió que té cada alumne de comprendre l'espai que l'envolta, es podrà elaborar una imatge general d'un sector en concret, en aquests cas alumnes de sisè de Primària.

El primer que s'ha fet ha estat elaborar una fonamentació teòrica, a través de la consulta de diferents articles electrònics sobre la geografia de la percepció, per a dur a terme l'anàlisi. Per així poder seguir amb l'estudi i l'anàlisi de cada un dels mapes mentals elaborats pels alumnes, per tal d'extreure'n les conclusions més rellevants.

Per a representar la visió que té cada un dels alumnes del món que els envolta i de la seva distribució es realitzaran els mapes mentals. A partir d'aquestes dades, es realitzarà un registre, comparant tots els mapes mentals per així, extreure la màxima informació possible. Amb aquest treball el que es pretén és aportar un estudi exhaustiu i significatiu sobre els dèficits i coneixements en la geografia dels alumnes de 6è de Primària de les escoles de Mallorca.

Mitjançant els mapes mentals podrem veure les possibles mancances i coneixements dels alumnes en l'àrea de geografia, a més de treballar la seva capacitat selectiva. Cal destacar que aquestes possibles mancances poden ésser transferibles a altres àrees com les llengües o les matemàtiques. Igualment s'aporta uns fonaments teòrics sobre els mapes mentals com a estratègia a utilitzar a Primària per comprovar els avanços dels alumnes en geografia, relacionant al mateix temps el marc teòric amb el camp pràctic, i comprovant si els fonaments teòrics es compleixen en la pràctica amb els alumnes.

2. OBJECTIUS:

Mitjançant aquest treball es pretenen assolir una sèrie d'objectius que són els següents:

- Comprovar si els alumnes de 6è de Primària han assolit els coneixements mínims en l'àrea de ciències socials.
- Comprovar la visió que tenen de l'entorn geogràfic els alumnes i aconseguir una imatge general de tota la classe mitjançant l'anàlisi dels mapes mentals realitzats.
- Analitzar i extreure informació dels mapes mentals que han creat els alumnes per comprovar si l'aprenentatge ha sigut significatiu.
- Establir els mapes mentals com una estratègia per avaluar i adquirir coneixements geogràfics.
- Establir les possibles causes dels dèficits o superàvits dels alumnes en l'àrea de ciències socials.

3. METODOLOGIA:

Els mapes mentals han sigut la base de l'estudi d'aquest treball, que conjuntament amb les enquestes i les entrevistes són les eines emprades per la geografia de la percepció per a la recollida de dades. Els mapes mentals ens aportaran la visió subjectiva que cada alumne té sobre la geografia de les Illes Balears i tot l'estat espanyol, és a dir, la visió del territori més proper a cada alumne.

La geografia de la percepció és el tema central d'aquest treball, és a dir, els coneixements personals que tenen els alumnes de Primària del seu entorn. En aquest cas, és farà l'estudi amb els alumnes de sisè d'Educació Primària de l'escola CEIP Son Basca, ubicada al municipi de Sa Pobla. L'elecció del centre es va fer ja d'acord amb la possibilitat de contactar amb ells més fàcilment i poder-hi dur a terme la recollida de la informació.

En el centre, que és de dues línies, es va fer l'estudi a 24 alumnes, concretament 15 nins i 9 nines.

El CEIP Son Basca és la cinquena escola d'Educació Infantil i Primària, i la quarta pública, de Sa Pobla. És de titularitat pública, per tant, depèn de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports del Govern Balear. es declara aconfessional, on es respecten la diversitat religiosa i es treballa la tolerància. L'edifici està situat al mig del camp, a les afores del poble, prop del CIFP Joan Taix i del poliesportiu municipal. Després de la inauguració del centre, el nombre d'alumnes per aula ha crescut molt i avui dia les aules compleixen les ràtios.

L'escola acull, majoritàriament, a nins i nines que viuen al poble. El nivell sociocultural i econòmic de la població és, en general, mitjà, tot i així, no cal deixar de banda que hi ha un sector important de la població que pertany a una altra cultura diferent i té uns costums i unes tradicions diferents a la resta.

Pel que fa a l'entorn social del centre, podem destacar els següents fets:

- D'una banda, l'alt índex d'immigració que ha experimentat el poble els últims anys, que coincideixen amb els anys de vida del centre. Això ha fet que es reflecteixi en el centre amb un alt nombre de alumnat d'altres cultures i amb un altre nombre important de estudiants que es van incorporant al llarg del curs, molts d'ells sense haver estat escolaritzats anteriorment.
- Al voltant d'una tercera part de l'alumnat del centre compta amb necessitats educatives específiques de suport educatiu.
- Un altre aspecte important és el nivell econòmic de moltes famílies de alumnes del col·legi. En general el seu nivell és baix. Això es tradueix, a vegades, en la dificultat

d'aquestes famílies a l'hora de comprar material, llibres de text, realitzar sortides escolars...

Per a realitzar l'estudi es va repartir a cada alumne, un foli en blanc, amb l'única instrucció que dibuixessin o escriguessin tot el que sabien sobre les Illes Balears i de Espanya.

En un altre full havien de contestar unes preguntes d'informació personal, com; nom, sexe, curs, col·legi, població, nivell d'estudis del pare, nivell d'estudis de la mare, professió del pare i professió de la mare.

S'han treballat dos grans aspectes:

- Aspectes personals dels alumnes:
 - Nivells d'estudis i feina dels pares
- Aspectes geogràfics:
 - Geografia física: muntanyes, serralades, torrents/rius...
 - Organització territorial: pobles/ciutats, municipis, províncies...
 - Geografia litoral: badies, ports, caps...

Mitjançant les aplicacions d'Excel i Word, per tal de recopilar totes les dades en un mateix document, es va començar a fer una anàlisi de les dades obtingudes una vegada recollida tota la informació. El primer anàlisi es va fer anotant tots els conceptes que havien posat cada un dels alumnes als seus mapes. De cada concepte es feia una valoració de cada alumne posant un 1 si l'havia posat i un 0, si no.

El segon anàlisi es va fer de manera més detallada, en el qual es tenien en compte un sèrie d'elements com: capitals, xarxes hidrogràfiques, comarques, serres... cada un d'aquests elements tenia una sèrie d'ítems per poder classificar si ho havien posat i la manera de posar-ho.

Per tal de tenir agrupats i per tal conèixer quins són els elements més repetits en cada un dels mapes, es van elaborar dos mapes tipus, un de les Illes Balears i l'altre del territori espanyol, on només hi havia representats aquells conceptes més rellevants per als alumnes. Per organitzar els elements més rellevants i centrar-me en la representació global de la informació extreta dels mapes mentals he realitzat la següent estratègia per fer la selecció: he fet la suma d'elements que ha posat cada alumne i ho he agrupat en taules. Tots els conceptes que havien sigut anomenats per més del 40% de la població de l'estudi s'han representat en el mapa model.

Per acabar l'estudi es realitzaran tres comparatives; una serà la comparació dels dos mapes (Espanya i Illes Balears) per tal de veure si hi ha diferències entre els coneixements que tenen de l'estat espanyol i de les Illes Balears. La segon comparativa serà de gènere. I la darrera comparativa serà l'observació dels coneixements dels alumnes segons els nivell d'estudis dels pares.

3.1. ELEMENTS ESTRUCTURALS:

Segons Muñoz (2008), Kevin Lynch (1960) fa una tria dels elements perceptibles més significatius i posteriorment els agrupa en distints grups com poden ser: les fites, els camins, els carrers, els barris o els límits. Per fer aquest estudi s'han agafat els elements estructurals que es consideren més importants, per tal de poder integrar els elements que els alumnes de sisè del CEIP Son Basca fan en el seus mapes mentals.

Per dur a terme l'estudi, s'han tengut en compte diferents elements que podem veure reflectits en els mapes dels alumnes per tal de comprovar si havien sigut assimilats. Tant per els mapes del les Illes Balears com per els d'Espanya, s'ha utilitzat els mateixos elements, amb algunes petites diferències.

A l'Excel, cada un d'aquests elements tenia un interval de puntuació, entre 1 i 5, que determinava el nivell de coneixement que tenia l'alumne sobre aquell determinat element:

- **Organització territorial:** en el cas de les Illes, fa referència als límits municipals i comarcals, és a dir, si hi ha separacions entre municipis i/o comarques i el nom de cada un d'ells. En quant al mapa de l'espanyol, ja que no hi ha divisió per comarques, es tenen en compte les comunitats autònomes i les províncies.
- **Nuclis de població:** aquí s'ha tingut en compte la representació dels pobles i ciutats de cada una de les Illes Balears i d'Espanya. A major nombre d'elements, major puntuació. En la Península es valora majoritàriament el coneixement de ciutats, ja que els pobles i les ciutats menys probable que els coneguin.
- **Xarxa hidrogràfica:** aquí es tenen en compte els torrents, en el cas de les Illes Balears i rius i depressions, entre d'altres, en el cas de la Península.
- **Relleu:** aquí també ho dividim igual que en la xarxa hidrogràfica, és a dir, per una banda es té en compte la situació del concepte i per l'altre el concepte en si.
- **Qualitat del mapa:** aquí es tenen en compte quatre punts: el perfil del mapa; si estava molt o poc definit. L'orientació del mapa. La claredat; sí el mapa es podia llegir de forma correcta o n'eren difícils la lectura i la comprensió.

4. MARC TEÒRIC:

4.1. GEOGRAFIA DE LA PERCEPCIÓ:

Degut a la gran intenció de representar l'espai que ens envolta de forma objectiva i fidedigna, sorgeixen als anys 60 els primers estudis geogràfics, però a la vegada sorgeixen també diversos corrents que s'allunyen d'aquests pensaments. És amb la publicació de *"The image of the city"* de Kevin Lynch al 1960 comença aquest enfrontament quan podríem dir que té lloc el començament de la Geografia de la Percepció. Aquest enfocament té la seva base en la investigació de les relacions socials a l'espai (Estébanez Álvarez, 1979). De la idea d'Alexander Von Humboldt a l'any 1850 (Álvarez, 1981) sorgeix aquest nou corrent, però no és fins als anys 1960 i 1970 que aquesta idea agafa una més força (Cendales G. & Mariño, 2001).

Vilà Valentí J. (1983) defineix geografia de la percepció com *"un enfocament geogràfic que entén l'espai no com una concepció objectiva i abstracta, sinó en funció del seu valor subjectiu, com a espai conegut, après individualment: és l'espai viscut"* (pàg.355).

Per altra banda, tant Lynch (1960) com Lowenthal (1961) aporten diferents articles que consoliden l'enfocament geogràfic de la percepció de manera que és un enfocament aplicable i definit. Els dos autors fan especial èmfasi en la importància dels mapes mentals en aquest enfocament per introduir una mirada subjectiva i personal de l'espai en els estudis dels científics geogràfics (Muñoz, 2008).

Abans d'aquest corrent, la geografia estava formada per diferents branques científiques, com la psicologia i la sociologia entre d'altres, que relacionaven la visió del ésser humà amb el seu medi. Lowenthal (1961) fou el primer geògraf que es va separar de la psicologia. Segons Lowenthal existien factors en els valors i en les experiències humanes, matisant amb això els primers plantejaments de Lynch. A la seva obra destacava els pensaments i les vivències de les persones, ja que és separava de l'objectivitat de la psicologia i la sociologia.

Aquest corrent científic anava augmentant i s'hi uniren altres investigadors, segons Muñoz (2008) la geografia de la percepció com a corrent sorgeix a la zona anglosaxona entre en els anys 1960 i 1980. Cal destacar autors importants com Lynch i Lowenthal, però també participen altres autors com Saarien o Metton. Aquest corrent apareix per acabar amb la geografia quantitativa que predominava en aquella època i intentava donar un gir a la geografia donant una nova visió més global. A partir dels anys 1980 arriba a Espanya aquest

corrent, mentre que a la zona anglosaxona hi ha un fort estancament. Però a la vegada, hi ha un avanç gràcies a la part francesa. Dels autors espanyols cal destacar Horacio Capel, Estébanez Álvarez i Brunete i Seguí a Mallorca.

Segons Muñoz (2008) l'objectiu final de la geografia de la percepció és la comprensió col·lectiva de l'espai i, per això, deixa de banda la visió individual de la psicologia.

Tots els autors tenen un punt en comú, i és que cada individu es comporta en el món que l'envolta a partir de les imatges subjectives que formen. El comportament de cada individu és la resposta que té aquest a certes percepcions del món subjectiu, com poden ser: els significats, els valors, les metes i les intencions entre d'altres més. Com diu Estébanez (1979), l'estudi de la Geografia de la percepció és l'espai, que és una realitat subjectiva de cada individu que planteja el seu mapa mental.

Cada un de nosaltres interpreta la informació rebuda del nostre entorn mitjançant l'ús dels sentits. Les persones representen de forma diferent aquesta informació però hi ha elements estructurals que coincideixen en certs grups de persones o en les cultures a que pertanyen. Estébanez (1979) diu que hem de tenir present aquestes característiques, i a més, han de ser analitzades.

Aquesta informació és la percepció que l'individu interpreta. L'estudi de Cendales i Mariño (2001) classifica aquesta percepció en tres, com són:

- **La percepció operativa:** aquella que utilitzam a partir dels nostres records.
- **La percepció de respostes:** es la percepció que sempre ha sigut estimulada.
- **La percepció de deducció:** aquella percepció similar a una altra.

Segons Muñoz (2008) les metodologies més emprades per fer els estudis de la geografia de la percepció són els mapes mentals i les enquestes i aquestes seran la base per a realitzar el següent estudi.

4.2. MAPES MENTALS:

El psicòleg nord-americà Edward Tolman (1948) és el primer especialista que utilitza el concepte de mapa cognitiu (mapa mental).

Downs i Stea (1973) defineixen el mapa mental com *“una construcció que combina els processos cognitius que permeten a les persones adquirir, codificar, emmagatzemar, recordar i manipular informació sobre la naturalesa del seu entorn espacial”* (Saarinen, 1987).

Estébanez (1981) diu que Boulding (1956) va proporcionar la base teòrica en assenyalar que el concepte d'imatge o realitat percebuda és el punt d'unió que hi ha entre el medi real i el comportament de l'home, i per tant no pot comprendre ni aquest comportament, ni la relació mitjà i home, sense entendre la imatge.

Cal tenir en compte que la vida de les persones està plena d'imatges i que aquestes són representacions mentals que té cada persona de l'entorn; com que cada persona és diferent l'una de l'altra, els mapes mentals també ho són. Per exemple, si es fes un mapa mental d'un barri, els mapes mentals dels adults no serien iguals que els dels infants; les imatges no serien les mateixes, però a la vegada tendrien imatges en comú (Cendales i Mariño, 2001).

Per això, els autors diuen que un mapa ens pot donar una informació molt important de manera objectiva. En canvi, un mapa mental té com a objectiu rompre aquesta objectivitat i a través de les diferents percepcions de les persones podríem entendre millor la realitat d'un mateix espai geogràfic.

Cada persona té la seva pròpia imatge sobre l'entorn que l'envolta, és un entorn únic, però a la vegada podem trobar percepcions que coincideixen, sobretot en grups socials i que ens poden ajudar a entendre el seu procés socialització. Estébanez (1979) comenta que un mapa mental és una estructura de text espontània que reflecteix el que pensen les persones de l'espai. És la visió del món en que la persona percep, raona i actua en aquest espai. Segons ell, *“si s'aconsegueix mesurar la imatge i elaborar el mapa mental d'un conjunt de persones amb un flux d'informació semblants i amb característiques socioeconòmiques i d'edat afins, aquest mapa mental pot considerar-se com un model, és a dir, una realitat simplificada, admesa i compartida per aquest grup”* (Estébanez, 1979, pàg. 19).

Mitjançant les vivències, les preocupacions socials, els gustos... cada persona és protagonista dels seu propi mapa mental. Però si a la vegada trobam gent semblant podem pensar que el mapa mental serà semblant, ja que coincideixen en certes percepcions.

Cada persona quan realitza un mapa mental empra imatges mentals internes i fixa els propis pensaments en el temps i en l'espai, per tant, podem dir que és un mecanisme associatiu. Aquest té les funcions de: recepció, retenció, anàlisi, emissió i control (Buzan i Barry, 1996).

- **Recepció:** assimilar els conceptes a través dels sentits
- **Retenció:** Memòria i record. En concret, la memòria retentiva, la capacitat d'emmagatzemar la informació, i la capacitat d'accedir a aquesta informació emmagatzemada
- **Anàlisi:** funció en la qual introduïm pautes i procediments per processar la informació

- **Emissió:** qualsevol acte d'expressió del pensament propi
- **Control:** la globalitat de les funcions mentals i físiques

4.3. GEOGRAFIA EN L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA:

La funció del docent ha de ser la de proporcionar eines als alumnes per millorar el seu procés d'aprenentatge, el mestre és un guia per els alumnes. Actualment, els mapes mentals són una eina molt emprada per una gran quantitat de docents. Aquesta és una eina que ajuda a transmetre informació i a la vegada ajuden al docent a tenir la informació sobre els seus alumnes i conèixer els nivells d'extracció, els punts importants de l'entorn de l'alumnat i destresa gràfica que tenen els seus alumnes.

El mètode dels mapes mentals a dins l'educació es va iniciar amb Carling al 1978, segons aquest autor els mapes mentals tenen característiques positives que ajuden al docent en tres àrees, que són: el diagnòstic, la informació i la instrucció (Fernández Santamaria i García Martínez, 1993: 45-58).

- **Diagnòstic:** el docent pot observar les destreses en les representacions i la capacitat espacial dels seus alumnes
- **Informació:** el docent pot observar i analitzar els principals elements estructurals dels seus alumnes
- **Instrucció:** els alumnes aprenen la representació cartogràfica i estimulen la creació

La geografia en l'Educació Primària hauria de tenir un pes molt més important del que es té actualment, ja que és una assignatura que millora la capacitat d'aprenentatge de l'alumne i els crea un aprenentatge significatiu.

La llei actual que regeix l'educació espanyola és la LOMCE i conjuntament amb el currículum de les Illes Balears inclouen la geografia en l'assignatura de les Ciències Socials. Aquesta assignatura està dividida en quatre blocs i la geografia forma part de dos d'ells, més concretament del bloc 2 i el bloc 3, que s'anomenen "el món que ens envolta" i "viure en societat". En el bloc 2 la cartografia té un paper molt important simultàniament amb el clima, el relleu o la hidrografia. En el bloc 3 podem destacar la geografia demogràfica i les activitats econòmiques.

Els continguts de la geografia es donen de manera concèntrica, d'allò més proper per l'alumne a allò més llunyà (Binimelis Sebastian i Ordinas Garau, 2016). Aquest model és contraposat pel sistema educatiu del Regne Unit (Nadal, 2002, citat en Binimelis i Ordines, 2006). Segons

Horacio Capel i Luis Urteaga (1986) “*afirmaven que la submissió al mandat del que és pròxim suposa una empobridora reducció dels continguts i temes d'estudi*”. També ens expliquen que en els cursos inicials o en la etapa de Primària potser un mode vàlid, però en la següent etapa ja no ho és (Binimelis i Ordines, 2006).

Segons Binimelis i Ordines (2016) els alumnes que estudien el Grau d'Educació Primària, dins la seva etapa d'estudiants no han obtingut els coneixements mínims geogràfics per poder impartir classes de l'assignatura de Ciències Socials a Primària.

Referent al tema de gènere, hi ha investigacions que confirmen que el gènere femení tendeixen a utilitzar punt de referència per la navegació, mentre que el gènere masculí prefereixen utilitzar camins (Huynh, N.T., Doherty, S. et al., 2010). La diferència estructural de la neurona femenina i masculina és diferent, el cervell femení té millor memòria, en canvi, el cervell masculí està predisposat per a la percepció espacial. Aquesta diferència no és desenvolupa en edats primerenques i no sol ser fins l'adolescència que aquesta diferència estructural del cervell es desenvolupa (Ingahalikar et al., 2014).

4.4. PERCEPCIÓ DEL MEDI:

La percepció del medi, està relacionada amb la percepció humana. L'home interpreta el que pot veure i cada persona ho interpreta a la seva manera. Segons Lowenthal (1961), trobam dos tipus de percepcions:

- **Percepcions grupals:** hi ha elements del medi que són universals i canvien al llarg del temps
- **Percepcions individuals:** aquestes són les més difícils d'estudiar, ja que no es té tant coneixement del medi com del grup. Tot i que la cultura influeix, els sentiments i experiències personals són factors importants en la percepció

El que interessa als geògrafs és l'espai personal; el punt de vista personal del món. Aquest comença a partir de l'entorn i a través de les persones més properes i tendeix cap a llocs i persones amb les quals interactua. Dels espais més propers, tenim informació d'ells a partir d'estereotips i algunes experiències personals, en canvi, dels llocs més llunyans, a partir d'estereotips culturals.

5. ESTUDI:

La base d'aquest estudi es l'anàlisi dels mapes mentals que han elaborat els alumnes del CEIP Son Basca de Sa Pobla durant el curs escolar 2018-2019. El total d'alumnes en aquest estudi han sigut 24 alumnes. En la totalitat de l'estudi hi ha 9 alumnes de sexe femení (un 37,5%) i 15 alumnes de sexe masculí (un 62,5%).

Les edats dels alumnes d'aquest estudi comprenen entre els 11 i els 12 anys. També cal remarcar la gran quantitat de nins estrangers que hi ha al centre ja que a Sa Pobla hi ha molts alumnes d'origen magrebí. Tots aquests alumnes no són alumnes NESE - IT (Incorporació Tardana) ja que fa anys que són a la illa i ja entenen el Català. El nivell econòmic de les famílies, com ja hem esmentat abans, es molt variat, però podríem dir que és un nivell mitjà-baix.

Als alumnes analitzats se'ls va presentar una enquesta (**Annex 1**), per a poder conèixer-los millor i per poder fer l'estudi pertinent; es demanaven les dades personals, el sexe, el nivell d'estudi dels pares i la professió.

L'exercici constava de dues parts on els alumnes dibuixaven en un full Espanya i tots aquells conceptes geogràfics que sabien i en la part del darrera el mateix però de les Illes Balears (**Annex 2**).

L'anàlisi dels mapes mentals d'aquests alumnes ens ofereixen importants conclusions sobre el coneixement geogràfic que tenen. Per l'estudi, en primer lloc he analitzat els ítems distribuïts per elements estructurals per fer una comparació entre els dos mapes, en segon lloc, la diferència de gènere i en tercer lloc, la comparativa entre els nivells d'estudis dels pares.

5.1. RESULTATS GLOBALS:

ILLES BALEARS							
Alumne	Sexe	Estudis del pares	Organització territorial	Nuclis de població	Xarxa hidrogràfica	Sistemes muntanyosos	Qualitat del mapa
1	M	2	2	2	0	1	4
2	M	4	4	4	1	0	3
3	F	1	3	3	0	1	2
4	F	1	3	3	0	0	2
5	M	1	3	2	0	0	2
6	F	2	3	3	0	1	2
7	F	2	3	2	0	1	2
8	M	2	3	2	0	0	2
9	F	3	3	2	0	2	2
10	M	3	4	4	0	1	4

11	M	1	3	3	0	0	3
12	M	2	4	5	0	2	5
13	M	4	4	5	0	2	4
14	M	3	4	3	0	2	3
15	F	2	4	5	1	3	5
16	M	2	3	3	0	1	4
17	F	4	4	4	3	2	4
18	F	4	4	3	0	0	3
19	M	3	4	1	1	2	3
20	M	1	3	1	0	0	2
21	M	1	3	3	0	0	3
22	F	3	3	3	0	1	3
23	M	3	3	4	0	0	3
24	M	1	1	2	0	0	1
		2,375	3,25	3	0,25	0,917	2,9583

ILLES BALEARS	
NUCLIS DE POBLACIÓ	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Sa Pobla	22
Alcúdia	16
Inca	18
Palma	21
Llucmajor	3
Llubí	4
Marratxí	3
Manacor	11
Binissalem	2
Sineu	1
Pollença	17
Sant Llorenç des Cardassar	3
Ciutadella	8
Maó	5
Bunyola	1
Capdepera	2
Andratx	1
Campanet	1
Búger	5
Lloseta	1
Muro	2
Santa Eugènia	1
Santa Margalida	1
ALTRES	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Lluc	11
Can Picafort	4

Platges de Muro	1
Betlem	1
Orient	1
Port de Pollença	1
Pont d'Inca	1
Alcanada	1
XARXA HIDROGRÀFICA	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Mar Mediterrani	2
Albufera de Mallorca	1
Torrent de Sant Miquel	1
RELLEU	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Serra de Tramuntana	13
Serra de Llevant	8
Pla de Mallorca	1
Puig Major	1
Puig de Maria	1
LITORAL	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Mallorca	21
Menorca	23
Eivissa	23
Formentera	20
Sa Dragonera	3
Cabrera	19
ALTRES	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Badia de Palma	1
Badia de Pollença	1
Badia d'Alcúdia	1
Formentor	2

ESPANYA							
Alumne	Sexe	Estudis del pares	Organització territorial	Nuclis de població	Xarxa hidrogràfica	Sistemes muntanyosos	Qualitat del mapa
1	M	2	5	3	0	0	3
2	M	4	5	4	3	3	4
3	F	1	5	5	5	5	5
4	F	1	4	2	4	0	3
5	M	1	3	3	4	1	3
6	F	2	5	4	1	1	4
7	F	2	4	4	4	4	4
8	M	2	3	3	2	1	3
9	F	3	4	4	5	4	4
10	M	3	4	4	2	3	4
11	M	1	1	1	1	1	1

12	M	2	5	4	5	5	5
13	M	4	5	4	4	5	5
14	M	3	4	4	3	3	4
15	F	2	5	4	4	4	5
16	M	2	5	4	2	2	4
17	F	4	5	4	1	4	5
18	F	4	5	4	5	1	4
19	M	3	4	4	1	4	4
20	M	1	3	2	1	1	2
21	M	1	4	3	4	4	3
22	F	3	4	4	5	1	4
23	M	3	5	4	4	1	4
24	M	1	3	3	0	0	3
		2,375	4,17	3,5417	2,917	2,417	3,75

ESPANYA	
NUCLIS DE POBLACIÓ	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Andalusia	18
Aragó	12
Principat d'Astúries	18
Cantàbria	18
Castella i Lleó	22
Castella - La Manxa	21
Catalunya	20
Comunitat de Madrid	21
Comunitat Valenciana	21
Extremadura	17
Galícia	23
Illes Canàries	20
Illes Balears	16
La Rioja	20
Regió de Murcia	18
País Basc	17
Ceuta	19
Melilla	19
Navarra	7
ALTRES	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Ciutat de Madrid	2
Oviedo	2
Santiago de Compostela	3
Sevilla	4
Santa Cruz de Tenerife	4
Illa de Tenerife	2

Toledo	2
Barcelona	3
A Coruña	1
Logronyo	1
Santander	1
Saragossa	1
Vitòria	1
Lugo	1
Las Palmas de Gran Canaria	2
Pamplona	2
València	2
Mèrida	1
Valladolid	2
Mallorca	11
Palma de Mallorca	1
Menorca	12
Eivissa	10
Formentera	11
Cabrera	7
Sa Dragonera	1
XARXA HIDROGRÀFICA	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Ebre	12
Mar Mediterrani	17
Mar Cantàbric	15
Oceà Atlàntic	15
Duero	4
Tajo	2
Nalón	5
Miño	13
Túria	6
Xúquer	8
Guadalquivir	15
Guadiana	9
Nervión	4
Segura	5
RELLEU	NOMBRE DE VEGADES ANOMENAT
Muntanyes de Toledo	5
Serra de Tramuntana	10
Serralades Bètiques	7

Serralada Litoral Catalana	5
Sistema Ibèric	4
Teide	10
Massís Galaic	4
Pirineus	14
Serralada Cantàbrica	2
Serralada Central	7
Sierra Morena	4
Muntanyes de Lleó	1
Serra de Llevant	1

5.2. ANÀLISI DELS RESULTATS:

Per començar aquest anàlisi s'ha de dir que hi ha una gran diferència entre els mapes de les Illes Balears i els mapes de l'estat espanyol. Els resultats globals dels diferents ítems que els alumnes han escrit són molt diversos, encara que hi ha alguns en comú, com poden ser:

En el cas de les Illes Balears cal destacar:

- Sa Pobla: 22 alumnes (91,67%)
- Palma: 21 alumnes (87,5%)
- Inca: 18 alumnes (75%)
- Pollença: 17 alumnes (70,83%)
- Alcúdia: 16 alumnes (66,67%)
- Lluc: 11 alumnes (45%). Aquest ítem crec que cal esmentar-lo ja que ha sigut sorprenent que hagi estat anomenat més cops que municipis veïns de Sa Pobla com Búger, Campanet o Muro.
- Referent a la xarxa hidrogràfica sols dos alumnes han esmentat el torrent de Sant Miquel i l'Albufera d'Alcúdia.
- Referent al relleu 13 alumnes (54,17%) han fet referència a la Serra de Tramuntana però sols un ha esmentat el Puig Major, el punt més elevat no sols de Mallorca, sinó de totes les Illes.

En el cas d'Espanya:

- Totes les Comunitats Autònomes han sigut esmentades per més del 70% dels alumnes, exceptuant les Comunitats d'Aragó (50%) i Navarra (només un 29,17%).
- Pel que fa a la xarxa hidrogràfica els rius més anomenats han sigut l'Ebre (50%), el

Guadalquivir (62,50%) i el Miño (54,17%)

- Referent al relleu, un 58,37% dels alumnes ha fet referència als Pirineus i un 41,67% al Teide. El que cal remarcar es que cap alumne dels 24 enquestats ha anomenat el Mulhacén, el pic més alt de la Península Ibèrica i segon més alt d'Espanya.

5.2.1. ORGANITZACIÓ TERRITORIAL:

Pel que fa a les Illes Balears a alguns dels mapes si que hi ha assenyalats els límits de cada municipi, tot i que no s'ajusten a la realitat ja que majoritàriament, fan la funció d'intentar emmarcar dins una "zona tancada" cada municipi. La majoria dels alumnes han senyalat cada municipi amb un punt al devora del nom o directament sense senyalització.

Cal destacar que cap dels mapes analitzats a fet diferenciació entre comarques ja que han estat tingudes en compte.

Pel que fa a Espanya, podem destacar que hi ha preferència i més coneixements sobre les comunitats autònomes que de les províncies. En la gran majoria de mapes, totes les Comunitats Autònomes estan ubicades al seu lloc corresponent.

5.2.2. XARXA HIDROGRÀFICA:

Ja que a les Illes Balears només tenim torrents, s'ha valorat s'hi han col·locat algun dels torrents, si han posat el seu nom o els dos alhora. D'aquest apartat cal dir que és el qual s'ha proporcionat menys informació, només dos alumnes han anomenat l'Albufera d'Alcúdia o el Torrent de Sant Miquel.

Pel que fa a Espanya, els conceptes més recordats pels alumnes han el Mar Mediterrani, el Mar Cantàbric i l'Oceà Atlàntic, els quals tots han estat col·locats de forma correcta.

Un altre punt a destacar són els rius. La majoria dels alumnes han anomenat els rius Ebre, Miño i Guadalquivir a més d'alguns altres rius més petits com són el Nervión, el Nalón i el Xúquer.

5.2.3. SISTEMES MUNTANYOSOS:

Els dos sistemes muntanyosos més mencionats per part dels alumnes, són la Serra de Tramuntana i la Serra de Llevant. En quant als puigs, cal destacar que només un alumne ha fet referència als Puig Major i al Puig de Maria.

Pel que fa a Espanya, entre les serralades més anomenades, trobam la serralada les serralades Bètiques, la Serra de Tramuntana i el Pirineus. També cal destacar el cim més alt d'Espanya com és el Teide, el més sorprenent es que cap alumne ha esmentat el Mulhacén, cim més alt de la Península Ibèrica i segon més alt de l'estat espanyol.

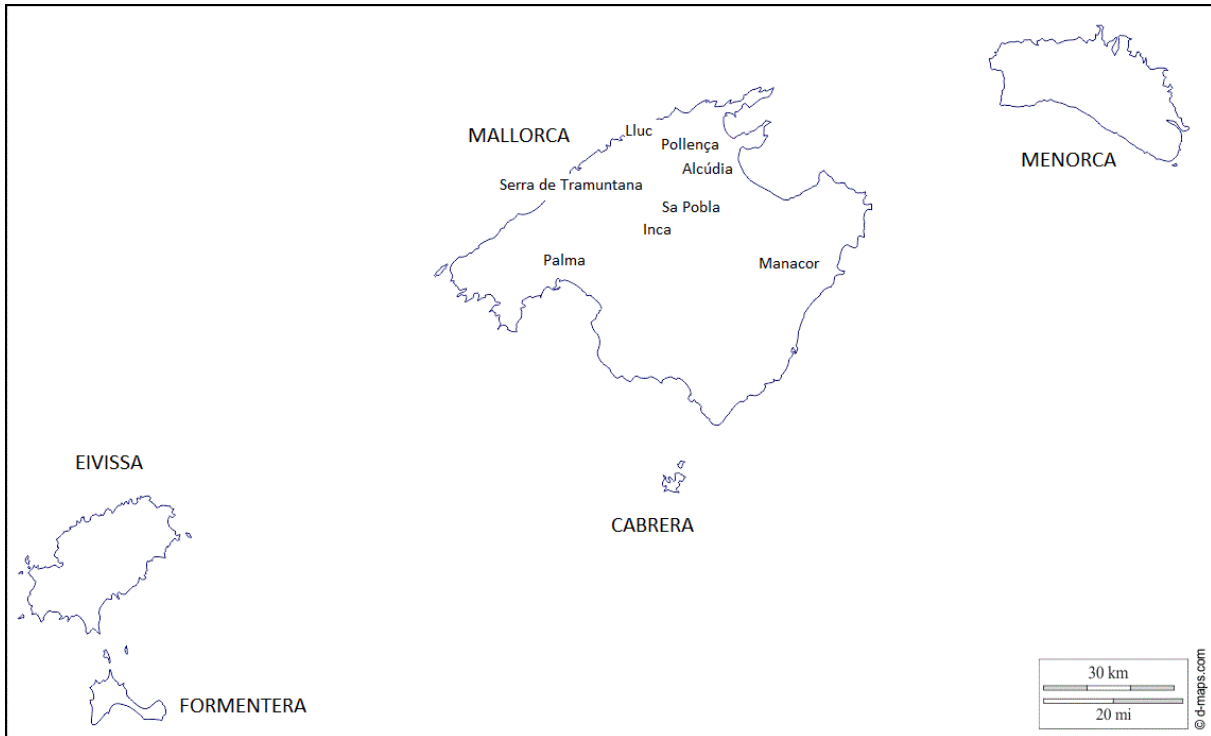
5.2.4. QUALITAT DEL MAPA:

En quant a la qualitat dels mapes, pel que fa als mapes de les Illes Balears, cal comentar que la gran majoria la silueta, no s'ajustava gaire a la realitat, tot i que la forma si que, en alguns mapes, s'intentava semblar.

La ubicació de les illes, sobretot l'illa de Mallorca, si que tots els alumnes l'han col·locada enmig de totes les. En general els mapes tenien una claredat i una lectura fàcil ja que no hi havia molts de conceptes i les siluetes eren el suficientment grans per poder escriure tots els conceptes que recordaven, i si no era el cas, intentaven fer línies per poder escriure fora dels mapes, per tal que no hi hagués lletres unes damunt les altres.

Pel que fa a Espanya, en quant al perfil del mapa, la majoria s'ajusten a la realitat. En aquest cas, la lectura dels mapes ha sigut una mica més complexa ja que, al haver-hi més dades, es solapaven les unes amb les altres i en feia més complicat l'anàlisi.

5.3. MAPES MODEL SEGONS UN 40% DE LA POBLACIÓ ANALITZADA:

5.4. DIFERÈNCIES DE GÈNERE:

ILLES BALEARS					
Sexe	Relleu	Xarxa Hidrogràfica	Nuclis de població	Litoral	TOTAL
Masculí	11	2	98	66	177
Femení	12	5	68	45	130

$177/15 = 11,8$ ítems homes

$130/9 = 14,4$ ítems dones

ESPANYA				
Sexe	Relleu	Xarxa Hidrogràfica	Nuclis de població	TOTAL
Masculí	36	70	256	362
Femení	29	59	181	269

$362/15 = 24,1$ ítems homes

$269/9 = 29,5$ ítems dones

L'anàlisi de dades dels mapes mentals dels alumnes de sisè de Primària dividit per gènere ens mostren els següents resultats:

- En el mapa mental de les Illes Balears el gènere femení ha aportat un total de 130 ítems entre les 9 alumnes. El que resulta una mitjana de 14,4 ítems esmentats per les alumnes de gènere femení. El alumnes de gènere masculí han aportat un total de 177 ítems, el que dona una mitjana d'uns 11,8 ítems per alumne de sexe masculí.
- En el mapa d'Espanya el gènere femení ha anomenat un total de 269 ítems el que dona una mitjana de 29,5 ítems per alumne. Per altra banda, el gènere masculí ha aportat uns 362 ítems, el que significa uns 24,1 ítems per alumne.

Amb aquestes dades podem concloure que el gènere femení aporta una major quantitat d'informació geogràfica a través dels seus mapes mentals, fins a quasi 5 ítems més de mitja. Podríem dir que demostren un major coneixement tant de l'espai proper com són Illes Balears, com també de tot l'estat espanyol.

5.5. DIFERÈNCIES SEGONS EL NIVELL D'ESTUDIS DELS PARES:

En aquest apartat s'han distribuït els nins segons el nivell d'estudis dels pares. La distribució és la següent:

- 1: cap dels dos pares tenen estudis.
- 2: un dels dos pares té estudis obligatoris però l'altre no.
- 3: estudis obligatoris els dos pares.
- 4: un dels pares té estudis universitaris, però l'altre només té estudis obligatoris.
- 5: els dos pares tenen estudis universitaris.

ILLES BALEARS						
Estudis dels pares	Alumnes	Relleu	Xarxa hidrogràfica	Nuclis de població	TOTAL	Mitjana aritmètica
1	7	1	0	66	67	9,57
2	7	12	2	92	106	15,14
3	6	6	0	61	67	11,17
4	4	4	5	55	64	16
5	0	-	-	-	-	-

ESPANYA						
Estudis dels pares	Alumnes	Relleu	Xarxa hidrogràfica	Nuclis de població	TOTAL	Mitjana aritmètica
1	7	19	41	109	169	24,14
2	7	23	40	124	187	26,71
3	6	22	34	125	181	30,17
4	4	21	24	85	130	32,5
5	0	-	-	-	-	-

En aquest apartat podem observar que els coneixements dels pares ajuden als seus fills ja que segons el l'estudi milloren la puntuació.

Podem observar que els alumnes, els quals els pares quasi no tenen estudis, obtenen resultats inferiors als alumnes amb pares amb més nivell d'estudis.

Tant en el cas de les Illes Balears com d'Espanya podem veure que els alumnes amb pares amb estudis més enllà dels obligatoris obtenen uns resultats majors.

6. CONCLUSIONS:

Amb aquest estudi s'han pogut analitzar els mapes mentals dels alumnes de 6è del CEIP Son Basca de Sa Pobla. Mitjançant les dades recopilades s'intentaran extreure una sèrie de conclusions sobre si la metodologia utilitzada i el model educatiu són els més adequats.

Referent als mapes de les Illes Balears, en general, els mapes han estat bastant pobres en informació i detall de cada una de les illes. La informació que se'n pot extreure dels mapes és que els alumnes, majoritàriament coneixen els punts més propers a la seva ubicació, al seu entorn més habitual.

Hi ha un gran desconeixement de l'illa de Mallorca, i sobretot de la resta d'illes de les Balears. Caldria un canvi sobre l'enfocament del coneixement de l'espai on vivim.

En quant als mapes d'Espanya cal destacar que, en general, contenen més informació que els mapes de les Illes Balears, un aspecte bastant significatiu. Com s'ha esmentat anteriorment, l'educació actual es centra en un model concèntric, del més proper al més llunyà, però en aquest cas, segons l'anàlisi de les dades extretes, podríem dir que la cosa va a l'inrevés.

Cal destacar en primer lloc, en quant a nuclis de població destaca, lògicament, Madrid com a capital d'Espanya. Un detall a remarcar és l'alt nombre de vegades que s'ha fet menció a les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla, segurament a causa del gran nombre d'alumnes d'origen magrebí que hi ha l'escola i el seu coneixement per ser ciutats properes on vivien i probablement per on han passat per arribar a Espanya. En quant a la xarxa hidrogràfica, és un dels punts forts que tenen els alumnes. En general, han situat bé els mars i oceans, i sobretot el coneixement de rius demostra que és un contingut que han treballat molt bé. El relleu és un punt negatiu, ja que en general, a penes hi ha citats els cims més alts del nostre país com per exemple el Mulhacén.

Per acabar aquest bloc destaca la falta de coneixement dels golfs i sobretot, que s'ha citat més vegades les Illes Canàries que les nostres pròpies Illes.

Respecte a la diferència entre els mapes mentals segons el gènere. Segons diversos estudis com per exemple el de la doctora Ingahalikar, s'afirma que el gènere masculí està millor preparat que el gènere femení per a la percepció espacial segons la seva estructura cerebral. Segons l'anàlisi de les dades dels mapes mentals dels alumnes del CEIP Son Basca podríem dir que això no es veu reflectit, tot i que aquest estudi no pot ésser un model realment fiable ja que només s'han analitzat 24 alumnes d'una sola escola.

Pel que respecta al nivell d'estudis dels pares podríem dir que els alumnes, els quals els pares tenen major nivell d'estudis, tenen uns resultats millors. Podem comprovar que segons

si els pares tenen un nivell d'estudis més elevat els nins anomenen i col·loquen millor els conceptes en els seus mapes mentals, a més, també dibuixen millor el mapa.

Aquest estudi realitzat convida a reflexionar sobre el model educatiu actual, almenys en l'àrea de geografia. Tot i que en els mapes d'Espanya s'han anomenat més elements que en els de les Illes Balears, aquestes dades són molt baixes i demostren un coneixement global molt baix. El desconeixement de les Illes Balears és molt gran, seria necessari revisar el model educatiu, tenir una visió més oberta de la geografia i aprofitar l'ús de les TIC, una eina molt important per a l'estudi de la geografia a Primària pel que fa a la infinitat d'opcions que presenta.

Per acabar, seria recomanable potenciar l'ús dels mapes mentals a Primària per a conèixer el món que envolta al alumnes i no sols treballar els objectius i continguts de forma abstracte.

7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES:

Álvarez, J. E. (1981). Problemas de interpretación y valoración de los mapas mentales. *Anales de Geografía de La Universidad Complutense*, Vol. 1 (198, 15-40)

Binimelis Sebastián, J., & Ordinas Garau, A. (2016). Los conocimientos mínimos de Geografía en los estudios de Grado en Educación Primaria. *Revista Complutense de Educación*, Volumen 27 (Número 3), 1309-1326

Cendales G., L., & Mariño, G. (2001). Los mapas mentales una estrategia para realizar investigación cualitativa. *Aportes* (56, 12).

Curriculum d'Educació Primària de les Illes Balears (2016). WEIB. Recuperat de http://weib.caib.es/Normativa/Curriculum_IB/versio_consolidada/Versio_consolidada_Decret_322014_primaria.pdf

Estébanez Álvarez, J. (1979). Consideraciones sobre la geografía de la percepción. *Paralelo* 37, Vol. 1 (5-22)

Ingalhalikar, M., Smith, A., Parker, D., Satterthwaite, T. D., Elliot, M. A., Ruparel, K., ... Verma, R. (2014). Sex differences in the structural connectome of the human brain. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*. Vol 111 (2: 823-828).

Muñoz, J. L. V. (2008). Cinco décadas de Geografía de la percepción. *Ería: Revista Cuatrimestral de Geografía*. Vol. 77 (371-384)

Reques Velasco, P. (2006). Geografía de la percepción y del comportamiento: una introducción.pdf. In *V Jornadas Nacionales de Investigación en Psicología* (p. 8). Santander.

Vilà Valentí, J. (1983). Introducción al estudio teórico de la geografía. *Editorial: Ariel*

ANNEXOS:

ANNEX 1:

Fitxa complementaria. Mapes mentals.

NOM:

DATA:

SEXE: M F

EDAT:

COL.LEGI:

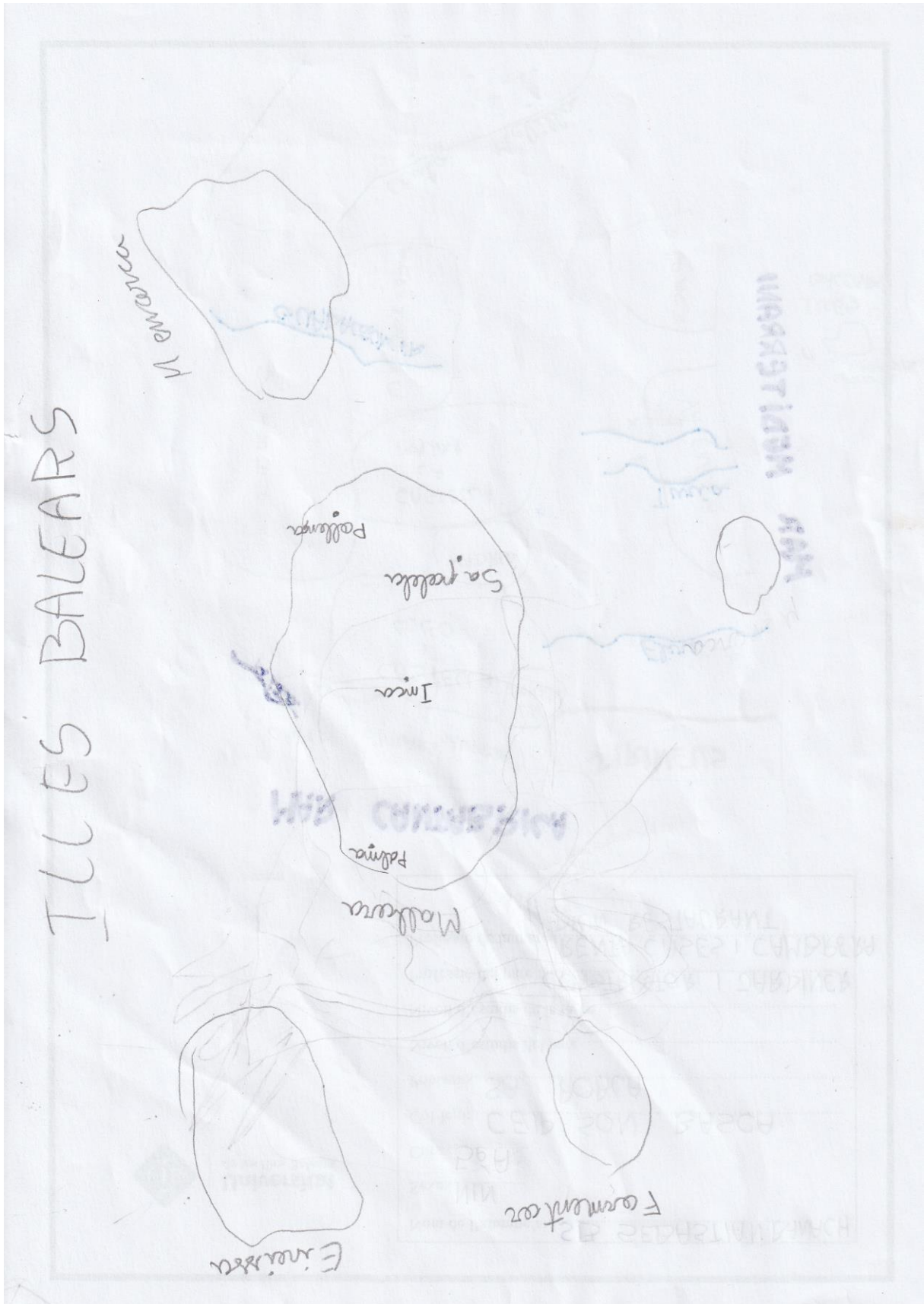
CURS:

POBLACIÓ:

NACIONALITAT:

- Nivell d'estudis del pare:
- Nivell d'estudis de la mare:
- Professi3 del pare:
- Professi3 de la mare:
- Nacionalitat del pare:
- Nacionalitat de la mare:
- Mireu "El Temps" a l'informatiu? S3 No
- Mireu "El Temps" per altres mitjans?:
 - Quins?:
- Teniu a casa atlas, mapes, globus terraqu3i, etc.?:
 - En el cas que sigui S3, els empreu habitualment?:
- Heu viatjat per Espanya?:
 - A quina zona?:

ANNEX 2:

Memoria

Illes Balears

Illes

Universitat

Eivissa

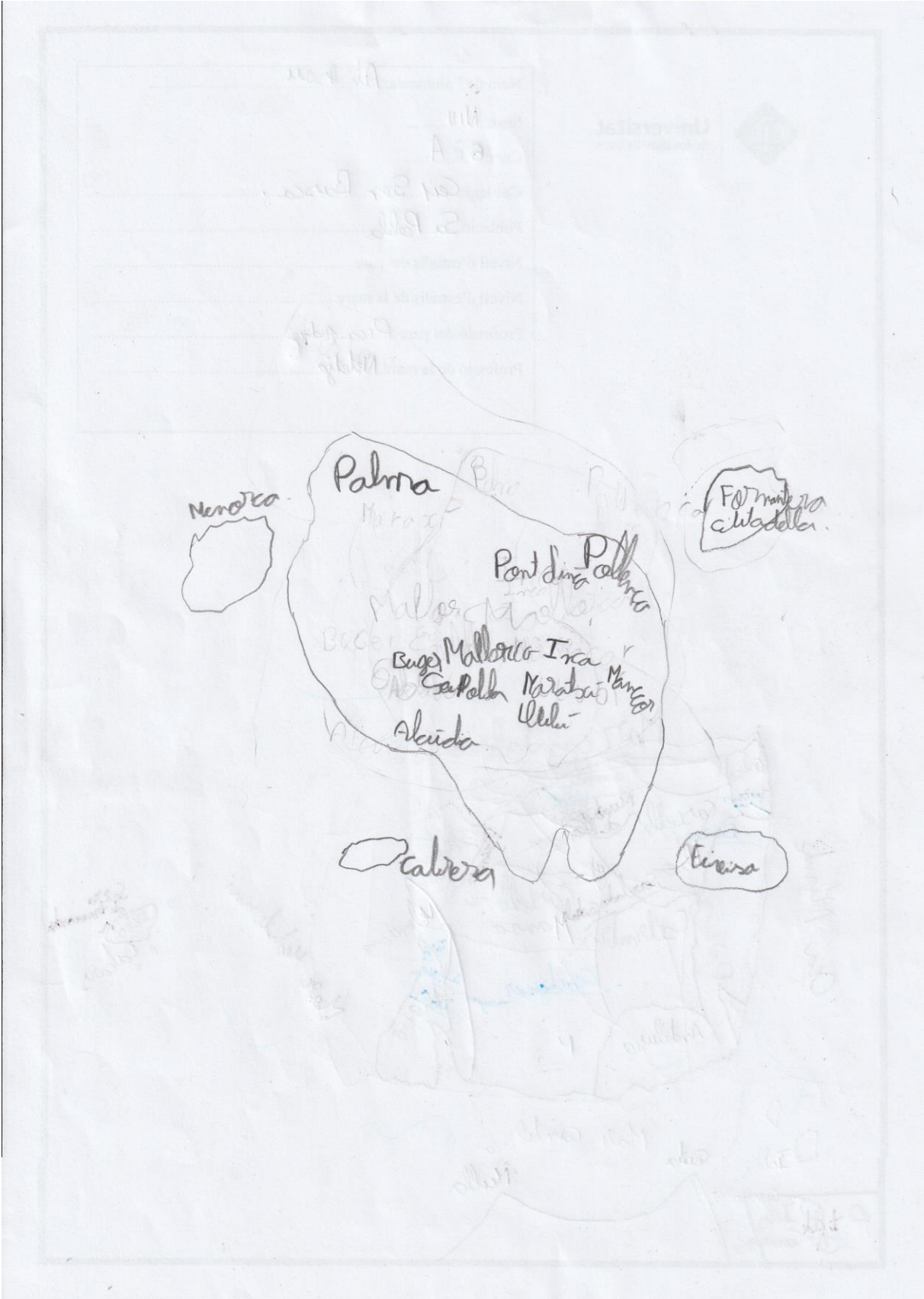
Menorca

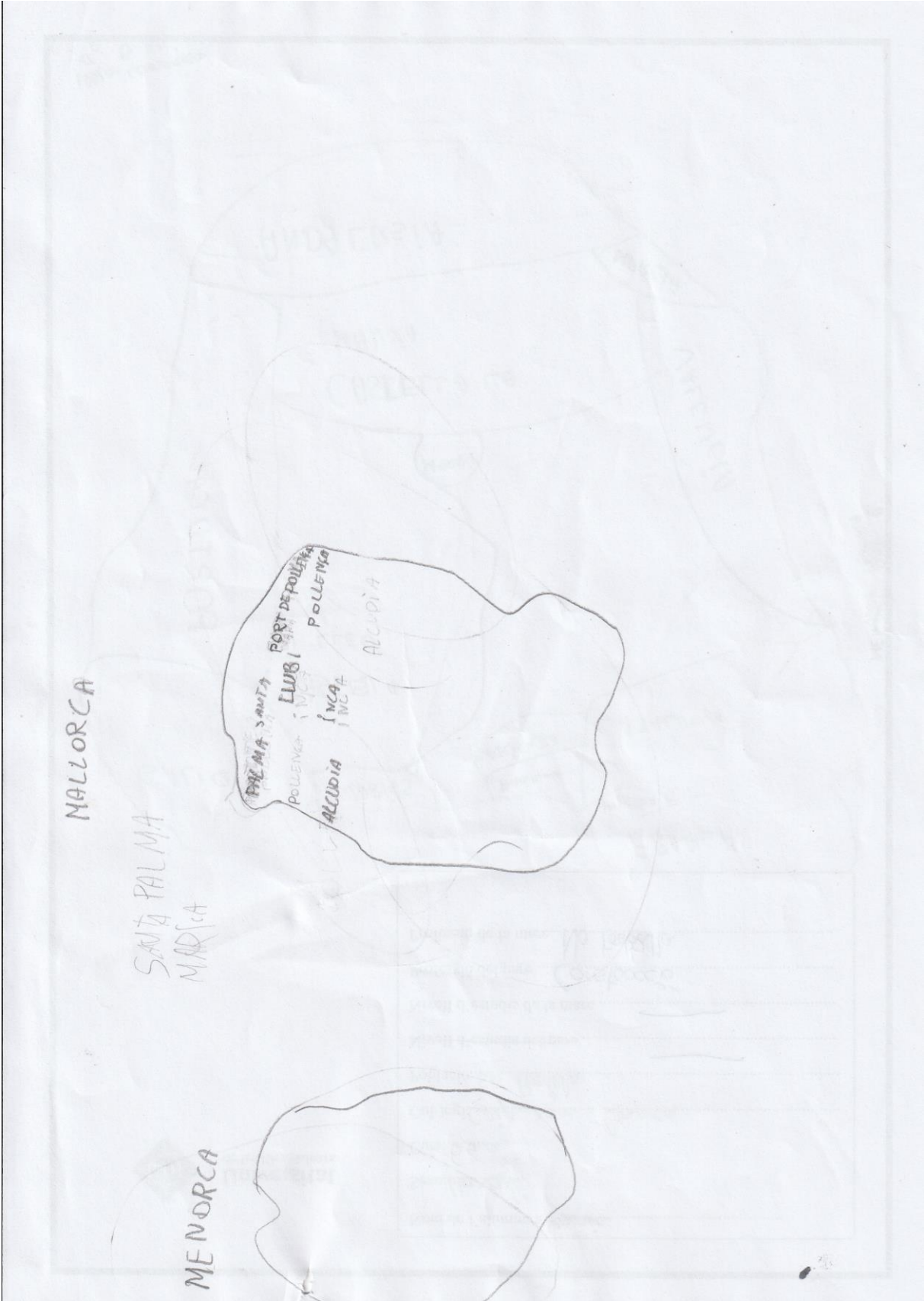
ILLES BALEARS

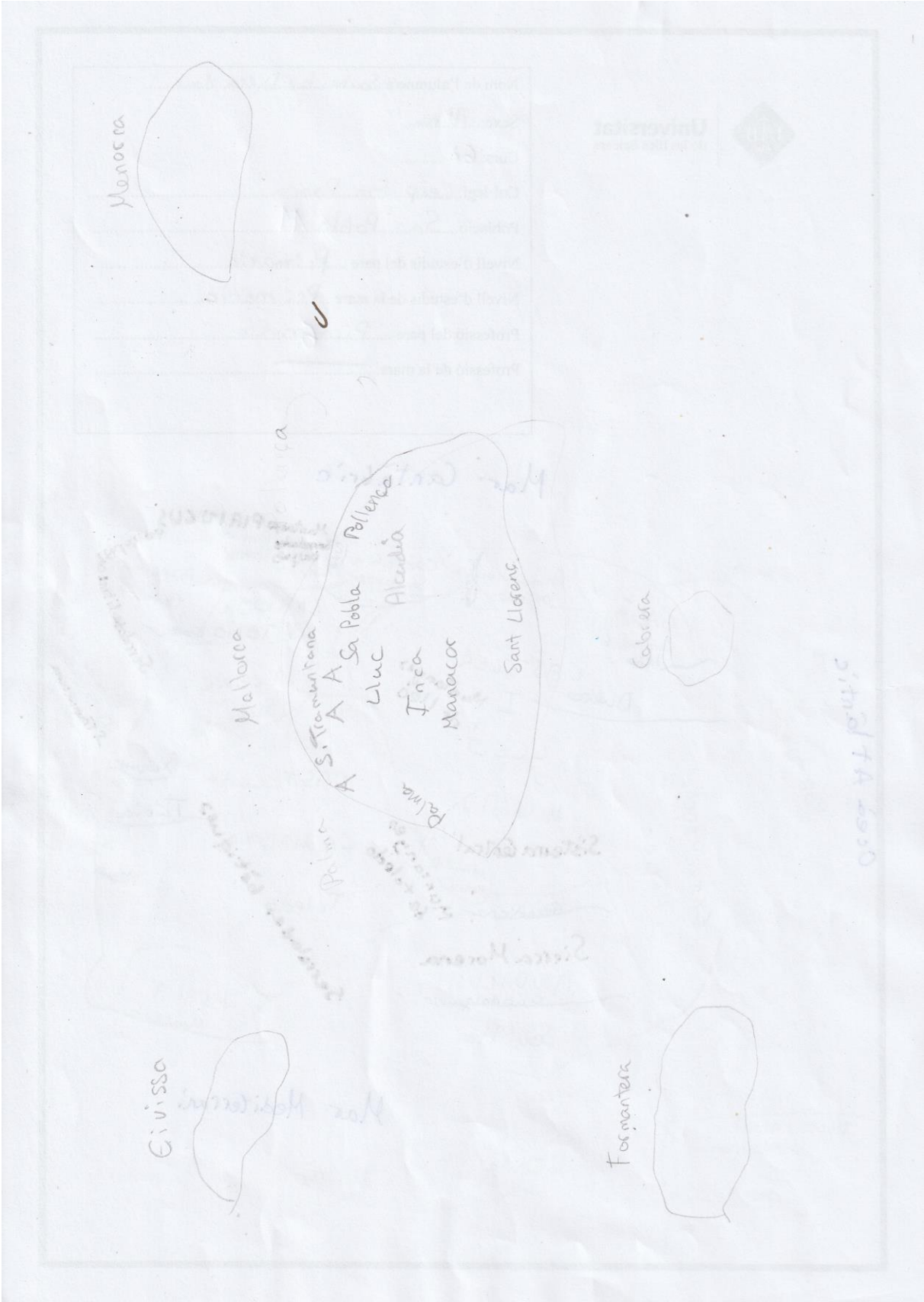
MALLORCA
De
Palma

Dabrera

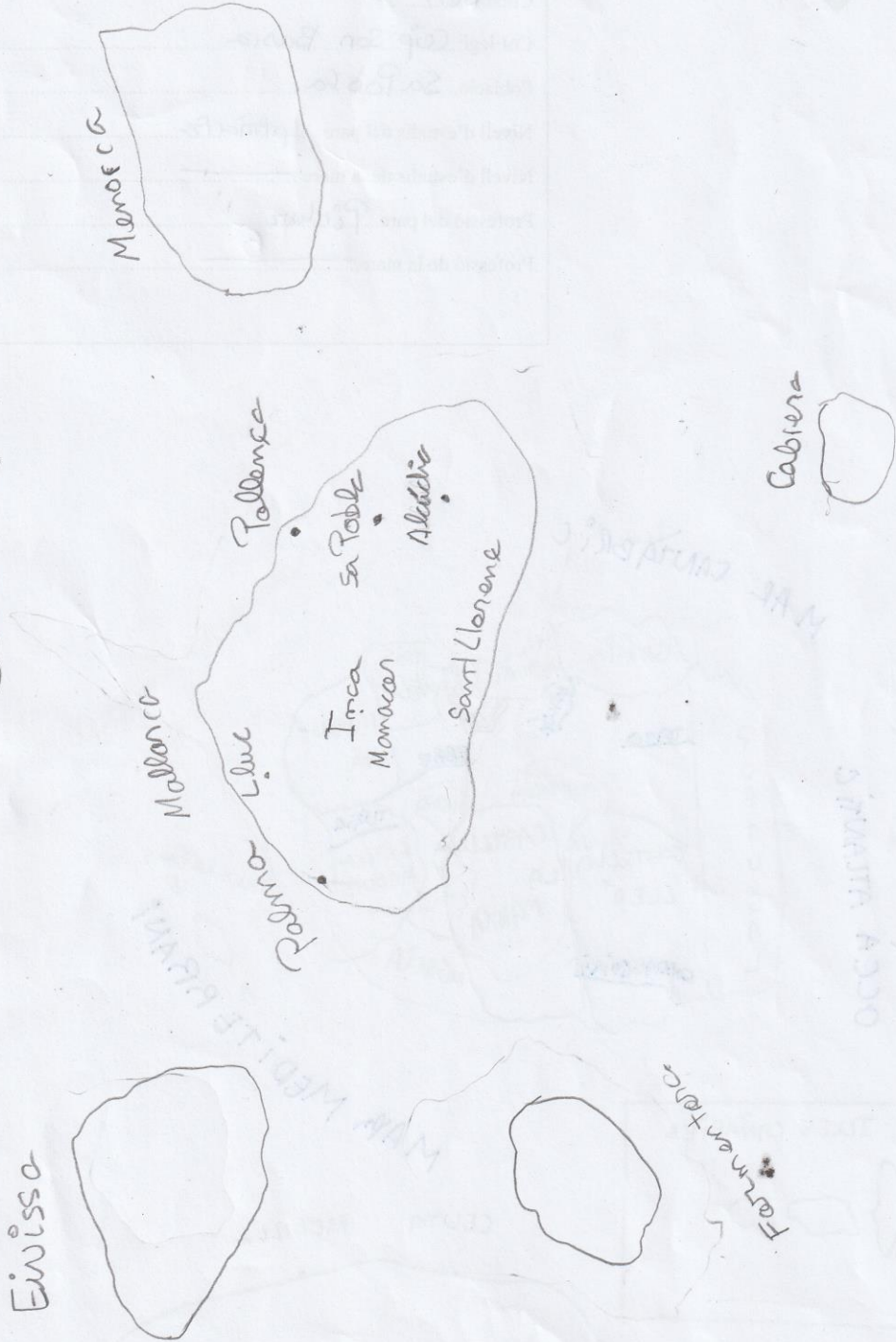
Formentera

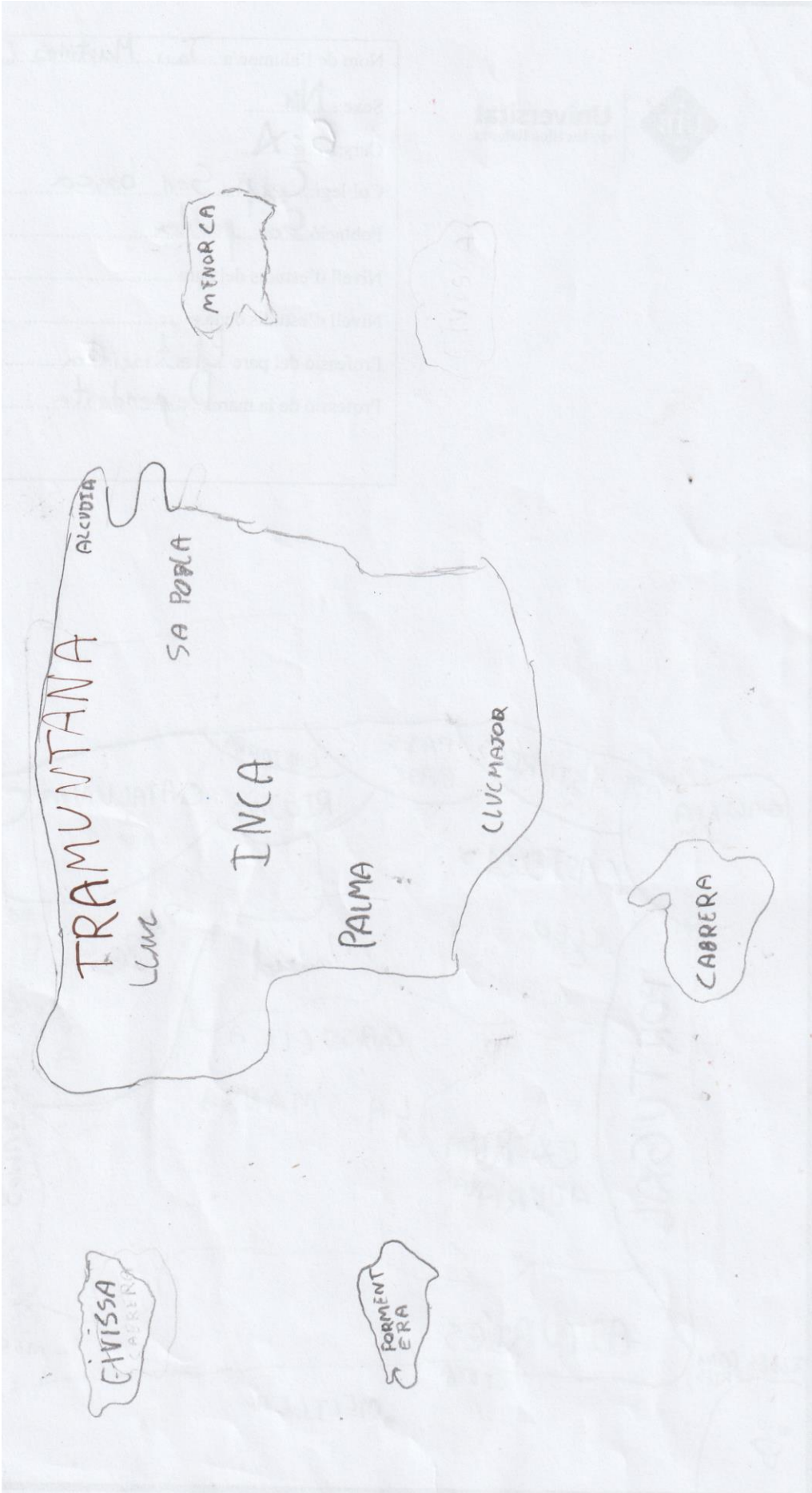

Illes Balears.

Minorca

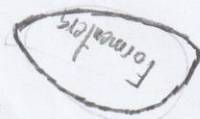
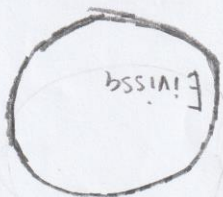
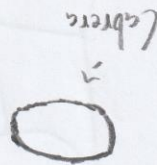
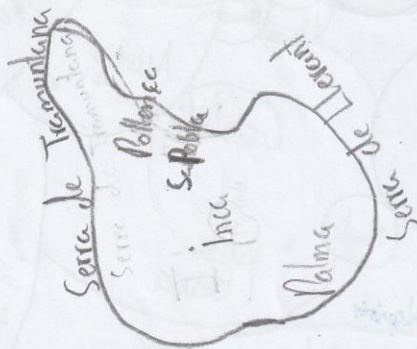
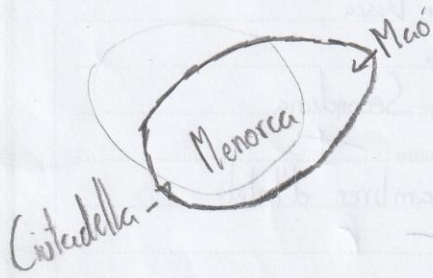
Majorca

LLUC.
Inca
Sa Pobla
Palma
So

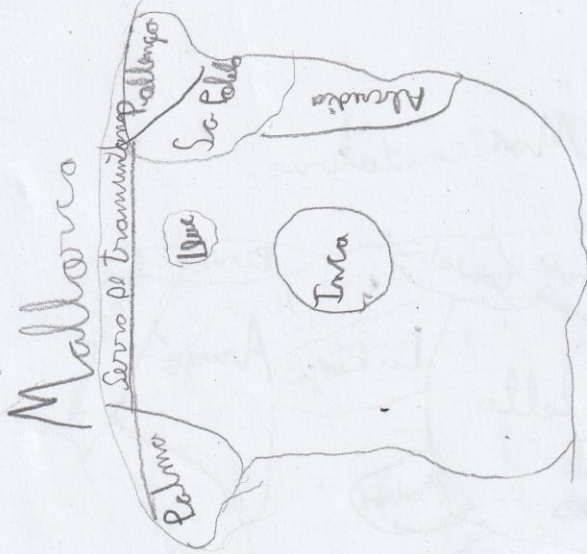
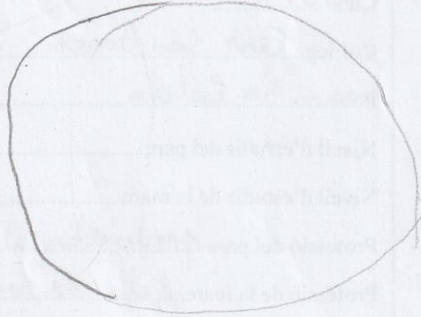
Formentor

Mallorca
Eivissa
Menorca

Mallorca

Serra de Tramuntana

Palma

Ibiza

Ibiza

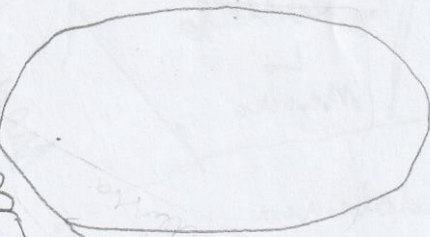
Alcudia

Sa Pobla

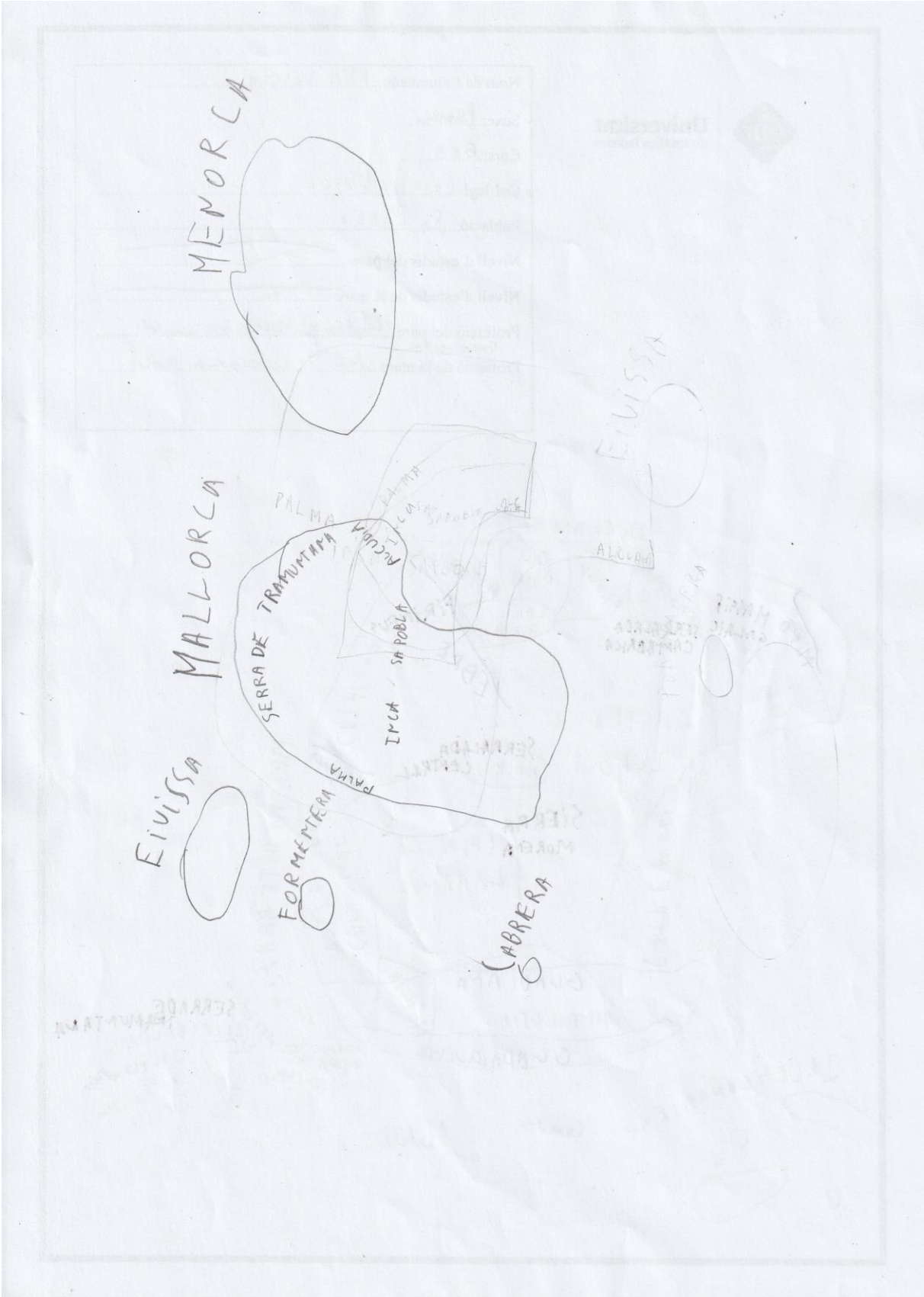
Formentor

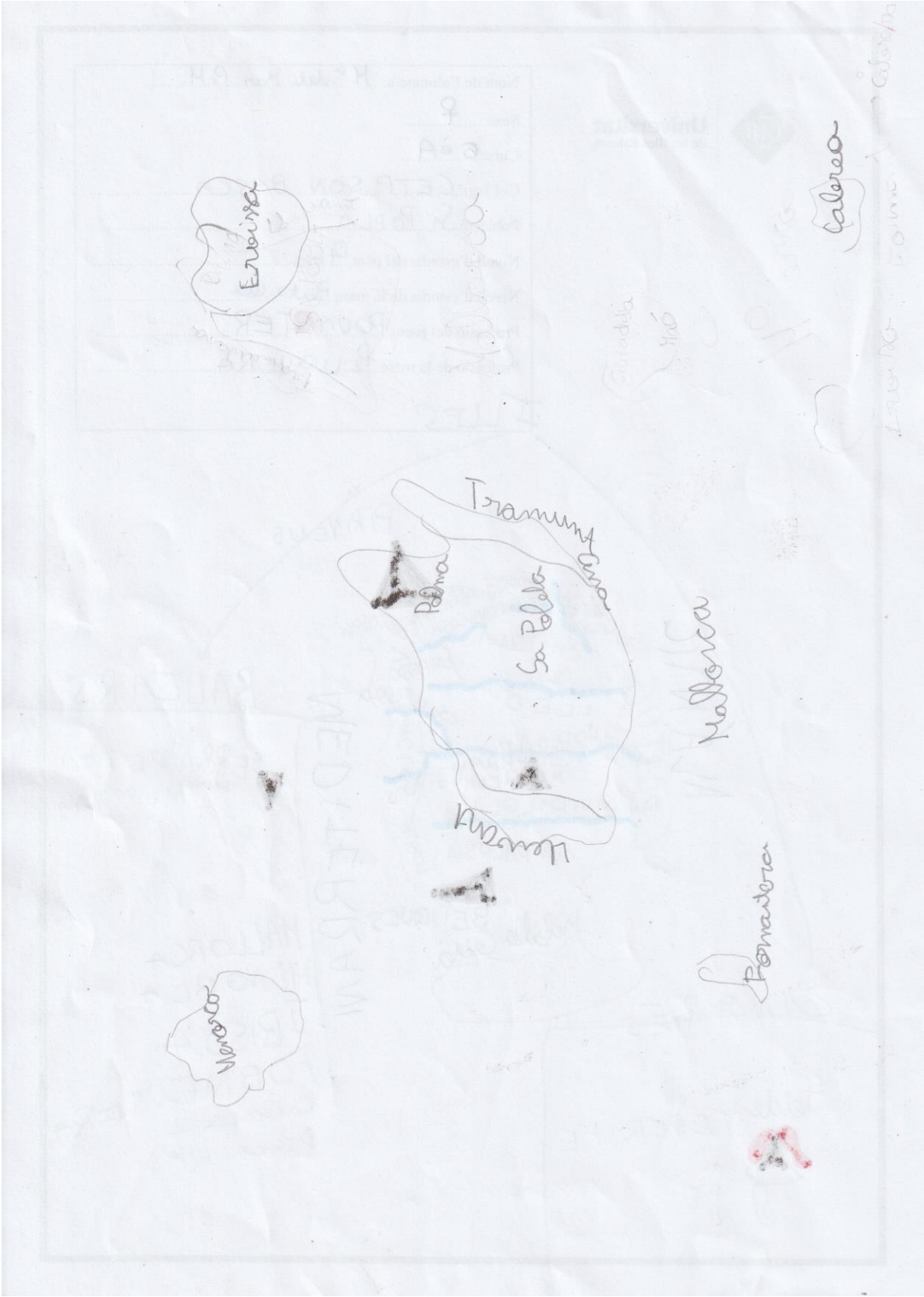
Capri

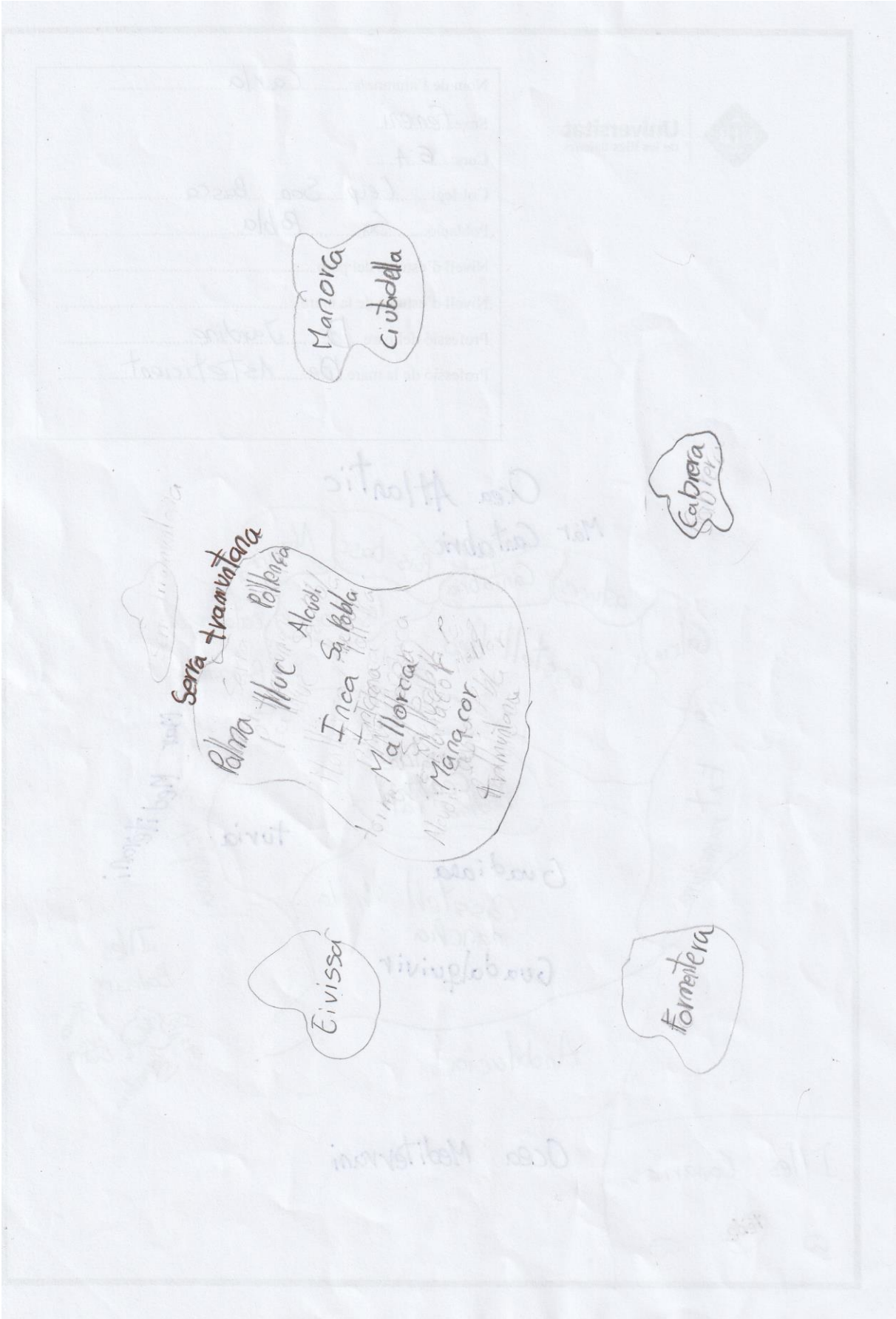
Eivissa

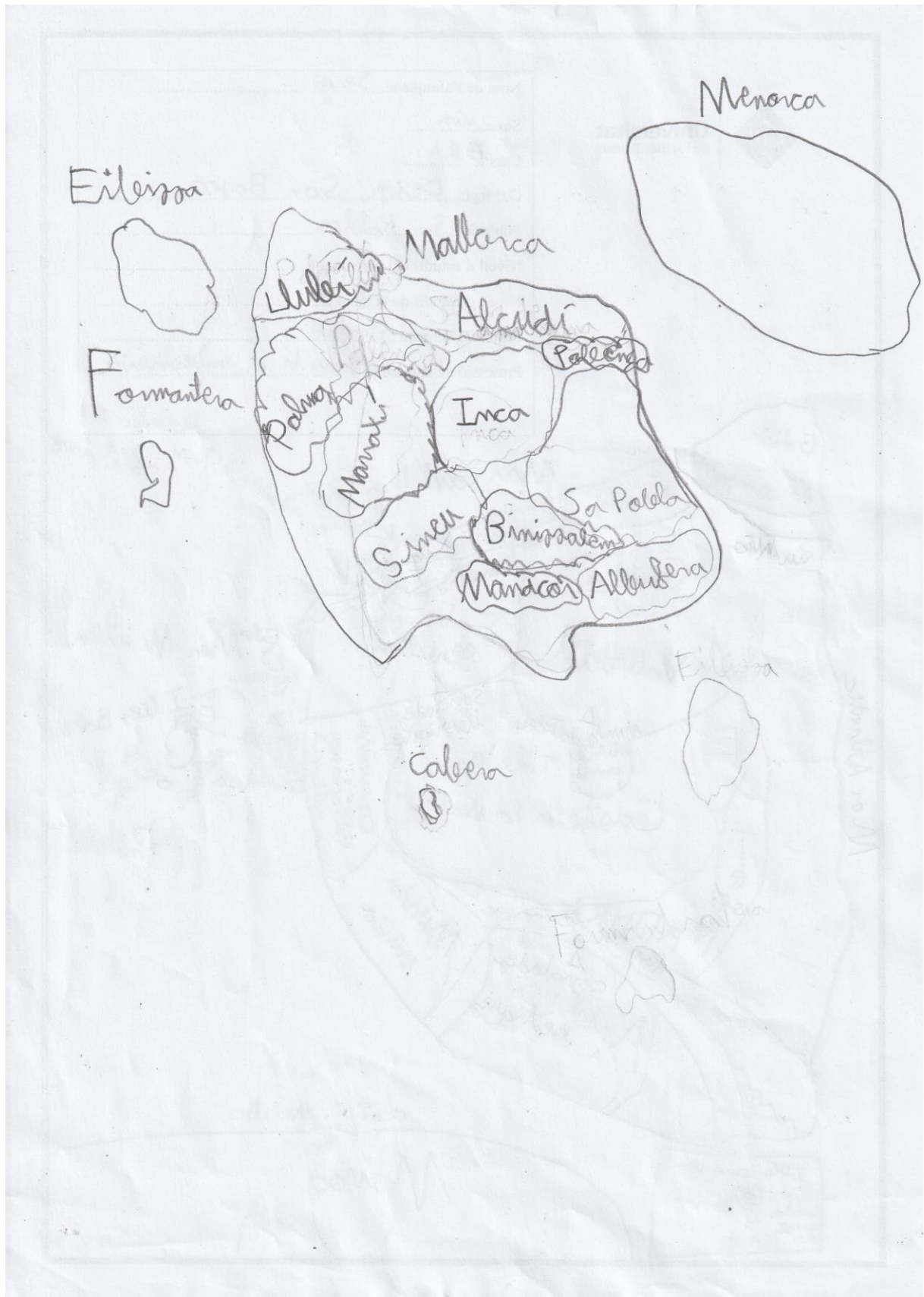

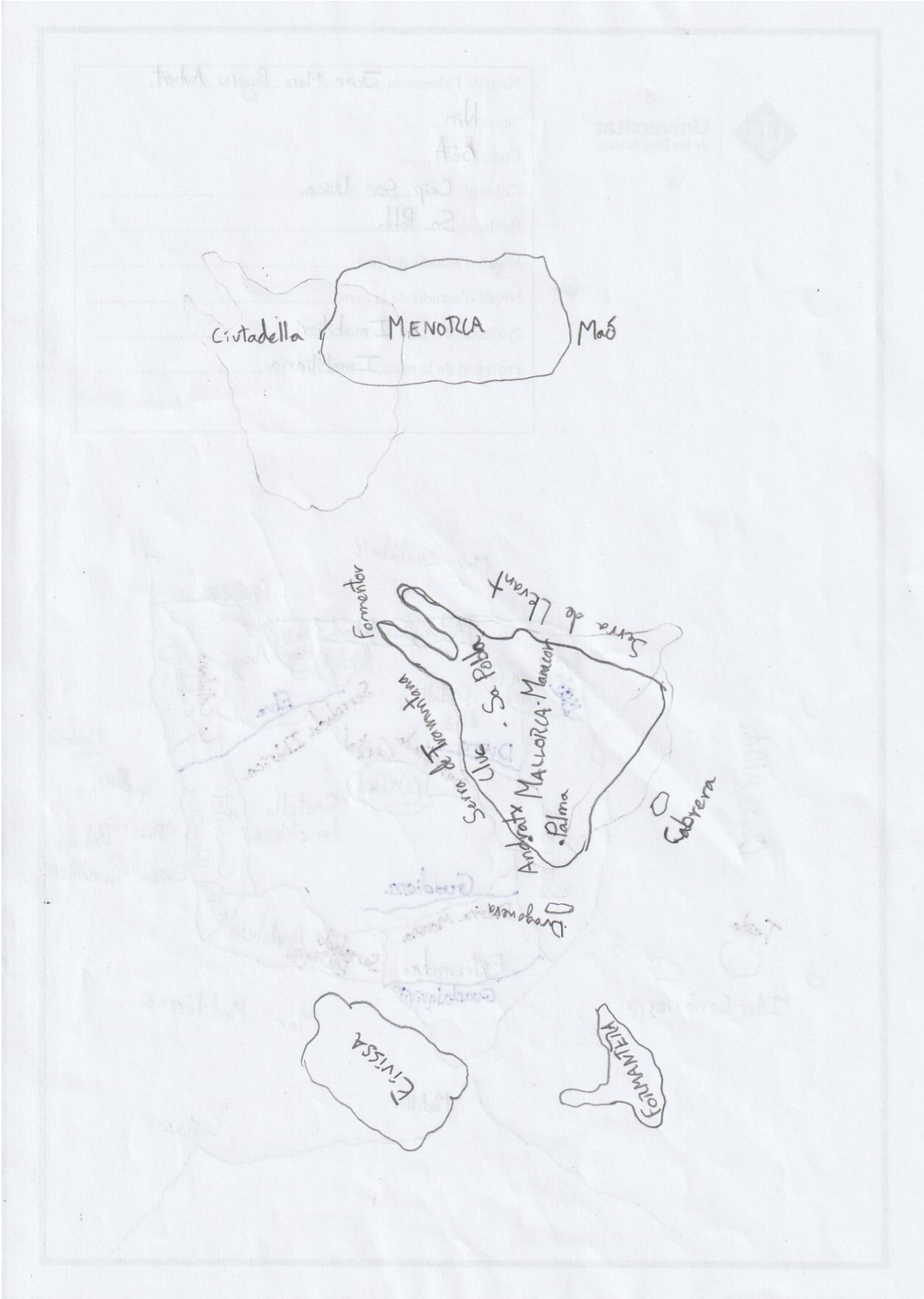
Formentor

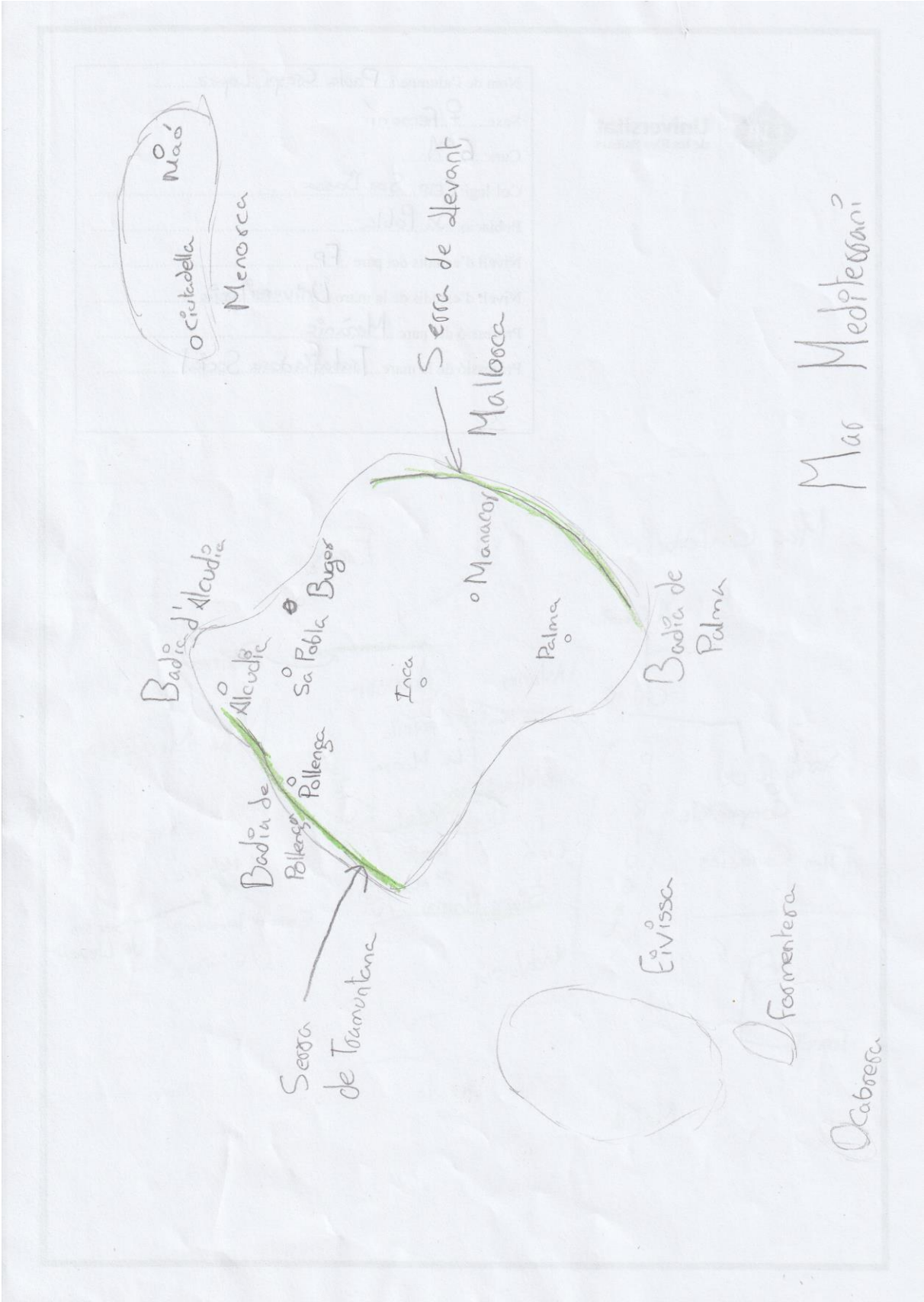

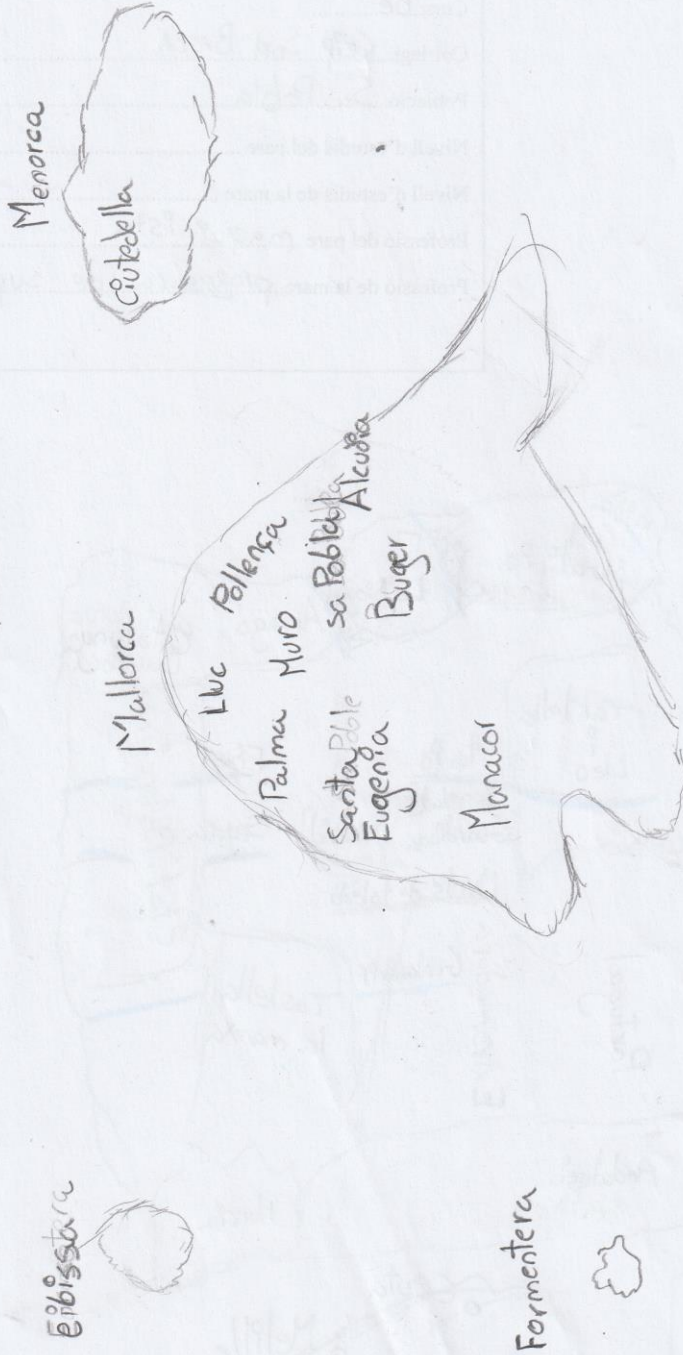

ILLES BALEARS

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: SB SEBASTIAN BANACH

Sexe: NIN

Curs:

Col·legi: CEIP SON BASCA

Població: SA POBLA

Nivell d'estudis del pare

Nivell d'estudis de la mare

Professió del pare CONSTRUCTOR I JARDINER

Professió de la mare RENTA CASES I CAMBRERA
D'UN RESTAURANT

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Juan Francisco Escudera Aguilera

Sexe: Masculí

Curs: 6è

Col·legi: Ceip San Roque

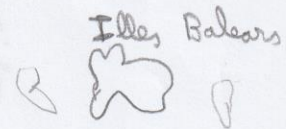
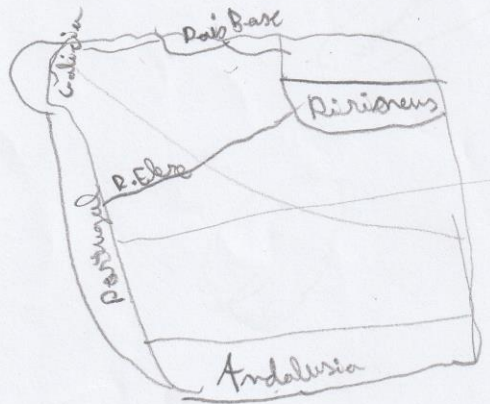
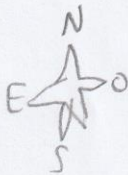
Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare: 4 -

Nivell d'estudis de la mare: 4 -

Professió del pare: camarera de hotel

Professió de la mare: feet net de hotel

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Araceli
Sexe: Ni
Curs: 6è
Col·legi: ceip San Basca
Població: Sa Pobla
Nivell d'estudis del pare
Nivell d'estudis de la mare
Professió del pare marinera
Professió de la mare illa campo

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Ali Asou

Sexe: NIN

Curs: 6è A

Col·legi: Ceis. San Basca

Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare

Nivell d'estudis de la mare

Professió del pare: Pica Pedre

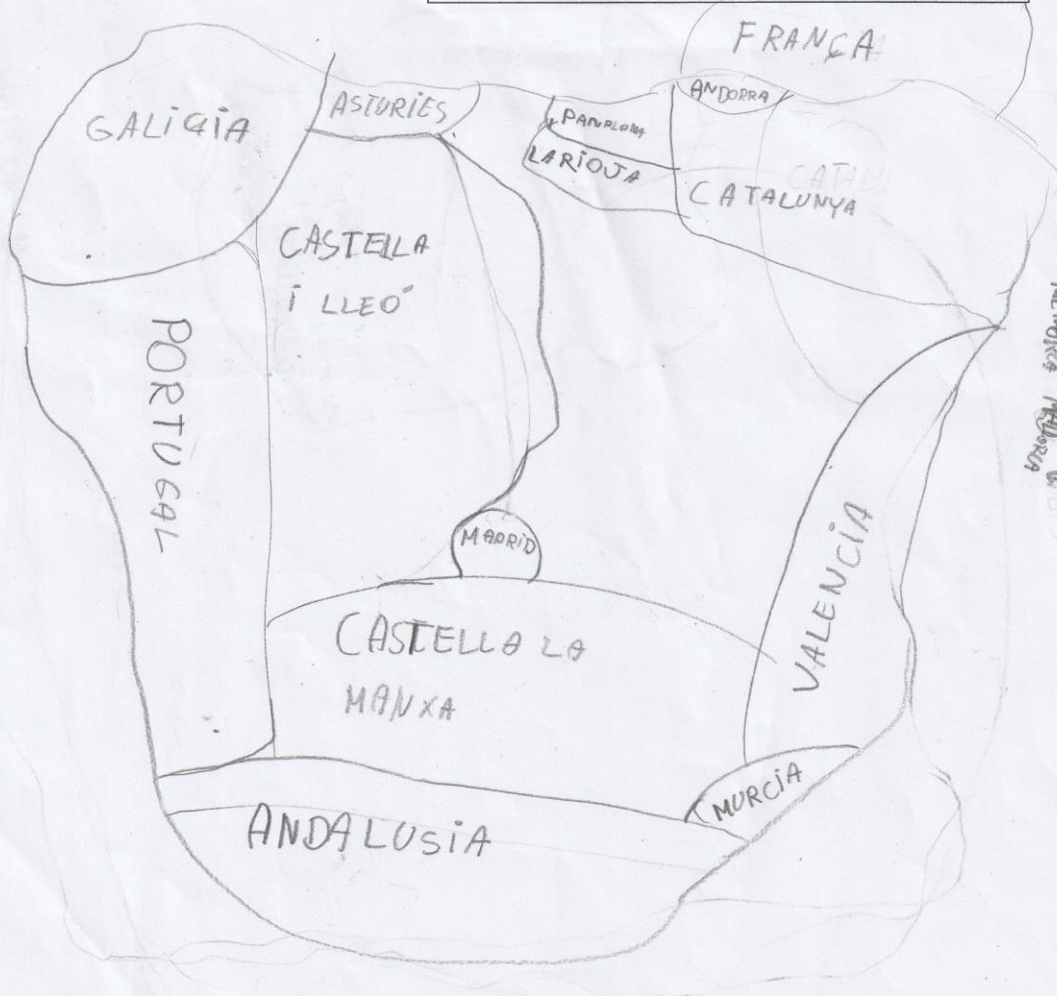
Professió de la mare: Nitelya

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Maria
Sexe: Masculí
Curs: 6è a
Col·legi: Seip san Lluís
Població: sa Pobla
Nivell d'estudis del pare: ---
Nivell d'estudis de la mare: ---
Professió del pare: Construcció
Professió de la mare: No treballa

100% canariet
8 8 8

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne: Siham Bouhija

Sexe: femení

Curs: 6èA

Col·legi: Ceip San Basce

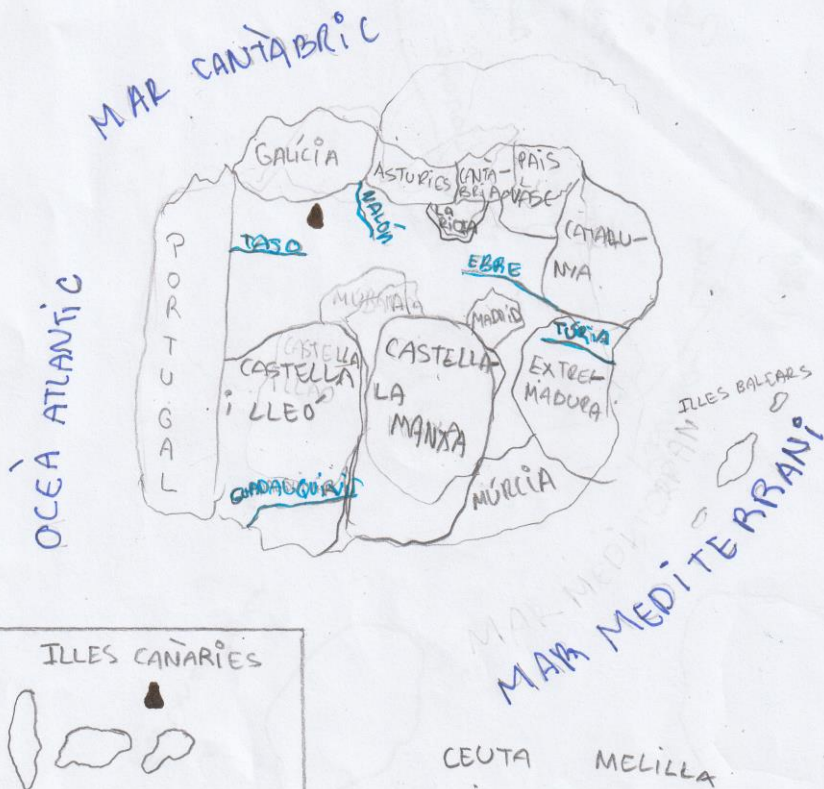
Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare: primeric

Nivell d'estudis de la mare:

Professió del pare: Pintor

Professió de la mare:

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Javi Martínez Cardenas
Sexe: Nin
Curs: 6^a
Col·legi: Ceip Sod basca
Població: Sa pobla
Nivell d'estudis del pare
Nivell d'estudis de la mare
Professió del pare: Electricista
Professió de la mare: Dependent i aud bar

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Pala Ruiz Sanchez

Sexe: Masculí

Curs: 6^e

Col·legi: CEIP Son Basca

Població: Sa Palla

Nivell d'estudis del pare: E.G.B

Nivell d'estudis de la mare: E.G.B

Professió del pare: Picapedra

Professió de la mare: Cambrera de fixar a un hotel

Mar Atlàntic

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Sol dir A Daniela

Sexe: M

Curs: 6è A

Col·legi: Col·legi San Bauxa

Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare: secundaria

Nivell d'estudis de la mare: secundaria

Professió del pare: Pica-pedre

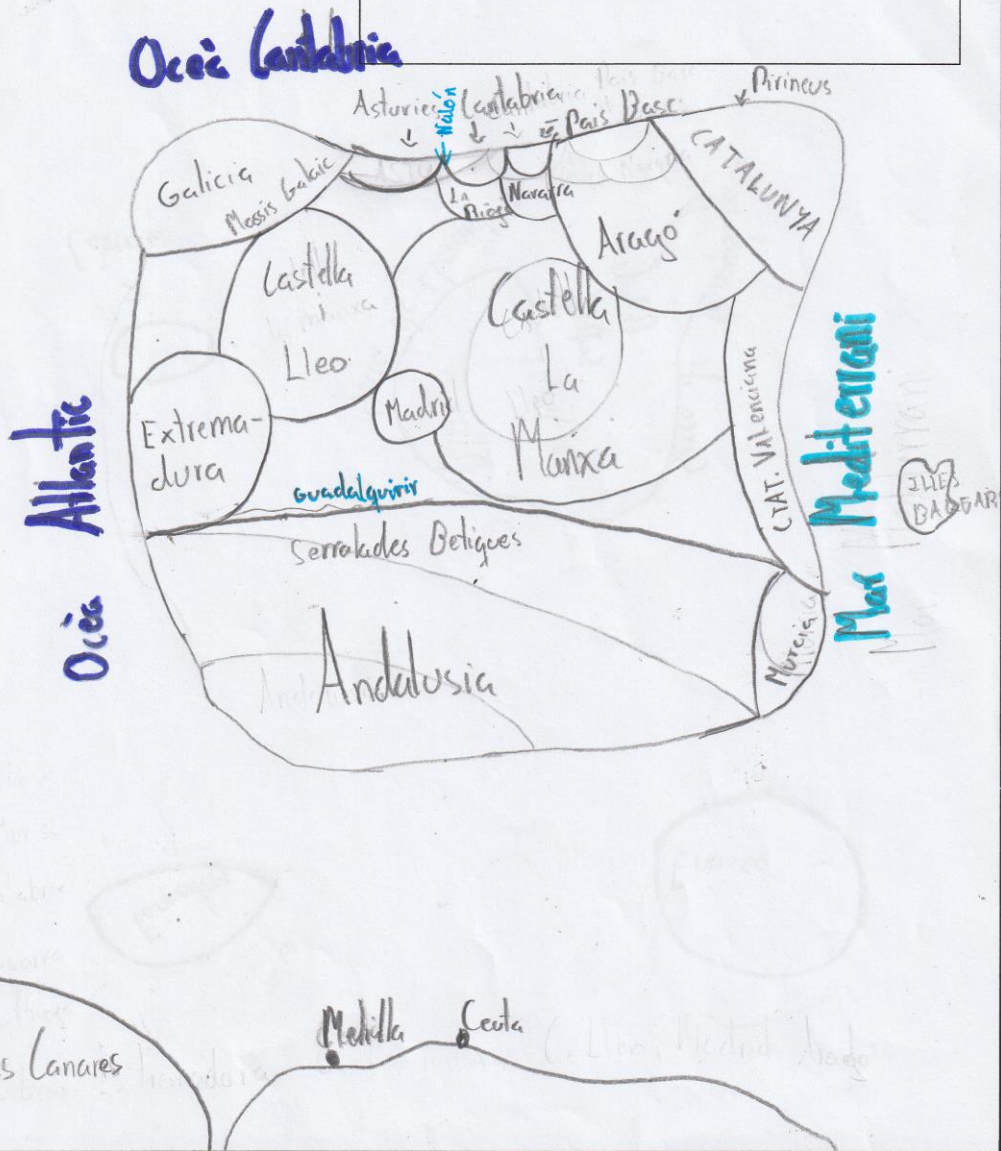
Professió de la mare: Dependent

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Juan Carlos Penàlver
 Sexe: Masculi
 Curs: 6e A
 Col·legi: Ceip. Son Basca
 Població: Sa Pobla
 Nivell d'estudis del pare: Secundària
 Nivell d'estudis de la mare: —
 Professió del pare: Cambrer d'hotel
 Professió de la mare: —

Universitat de les Illes Balears

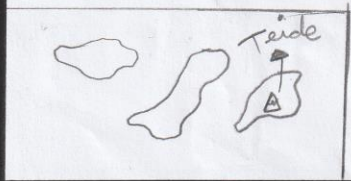
Nom de l'alumne/a: Deyber
 Sexe: Masculino
 Curs: 6è A
 Col·legi: San Basco
 Població: San Pedro
 Nivell d'estudis del pare: Estudia Economia en la UIB
 Nivell d'estudis de la mare: la malla fina
 Professió del pare: Economista
 Professió de la mare: Empresa de neteja

OCEÀ ATLÀNTIC

MAR MEDITERRANIC

Illes Canàries

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Rafel Ferris

Sexe: m

Curs: 6è A

Col·legi: CEIP San Blas

Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare: Secundària

Nivell d'estudis de la mare: Secundària

Professió del pare: Pintor empresari

Professió de la mare: empresària tenda Export

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Laura Oca Lloberas

Sexe: Nina

Curs: 5e

Col·legi: Ceip Son Brossa

Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare: Obligatori

Nivell d'estudis de la mare: _____

Professió del pare: serveis tècnics a un hotel

Professió de la mare: Ama de casa

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Llorens

Sexe: Masculi

Curs: 6.è

Col·legi: Ceip. San Basca

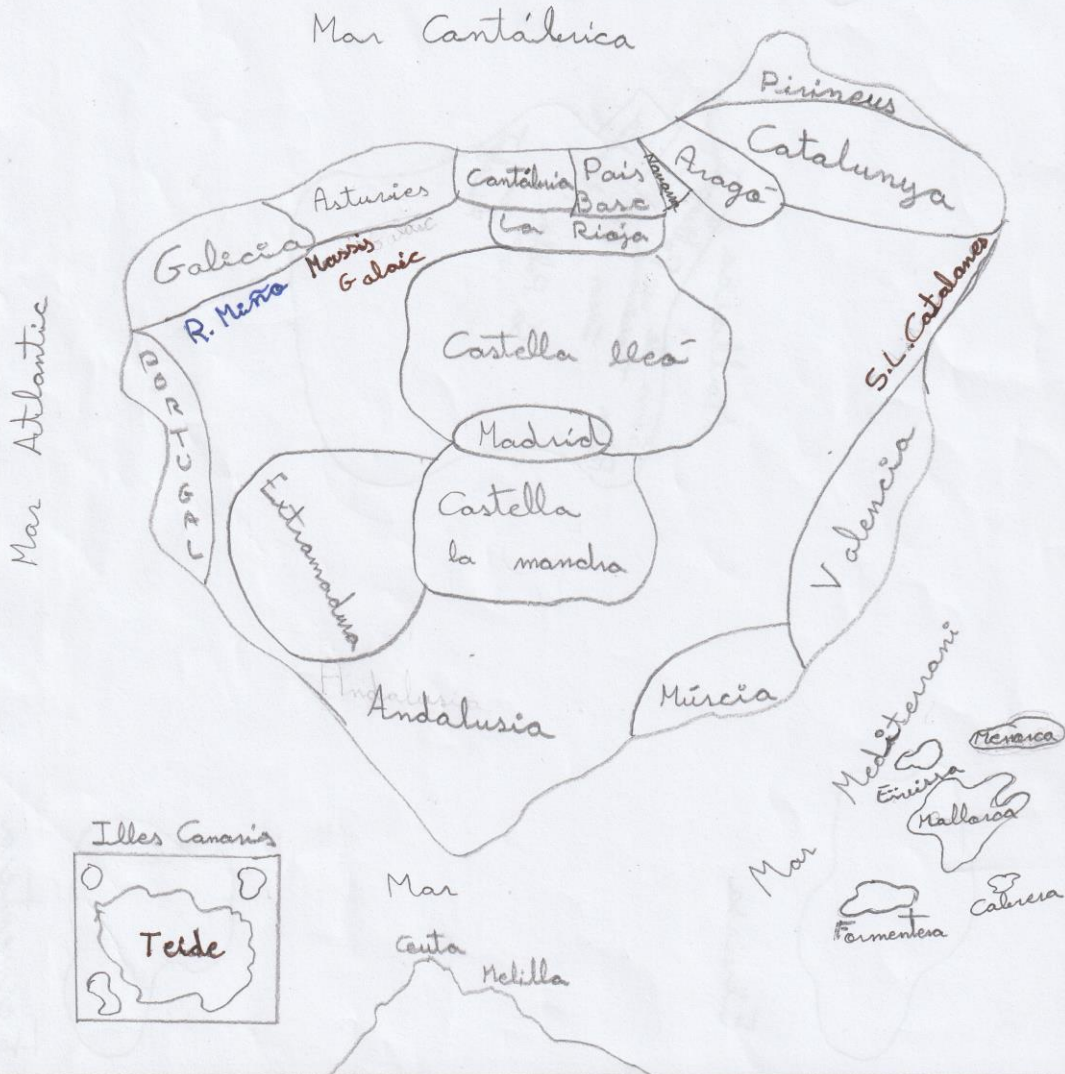
Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare:

Nivell d'estudis de la mare:

Professió del pare: Autònom

Professió de la mare: Pastissera

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Jean Crespí Crespí

Sexe: Nin

Curs: 6.èA

Col·legi: Leip Sam Basca

Població: Sa Rella

Nivell d'estudis del pare: _____

Nivell d'estudis de la mare: _____

Professió del pare: Jardiner jefe

Professió de la mare: Fer masatjes jefa

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Vicent Verllà
Sexe: Home
Curs: 6^a A
Col·legi: Ceis San Barco
Població: Sa Pobla
Nivell d'estudis del pare
Nivell d'estudis de la mare
Professió del pare: portador de caracolar
Professió de la mare: sepa de recepció de Hotel

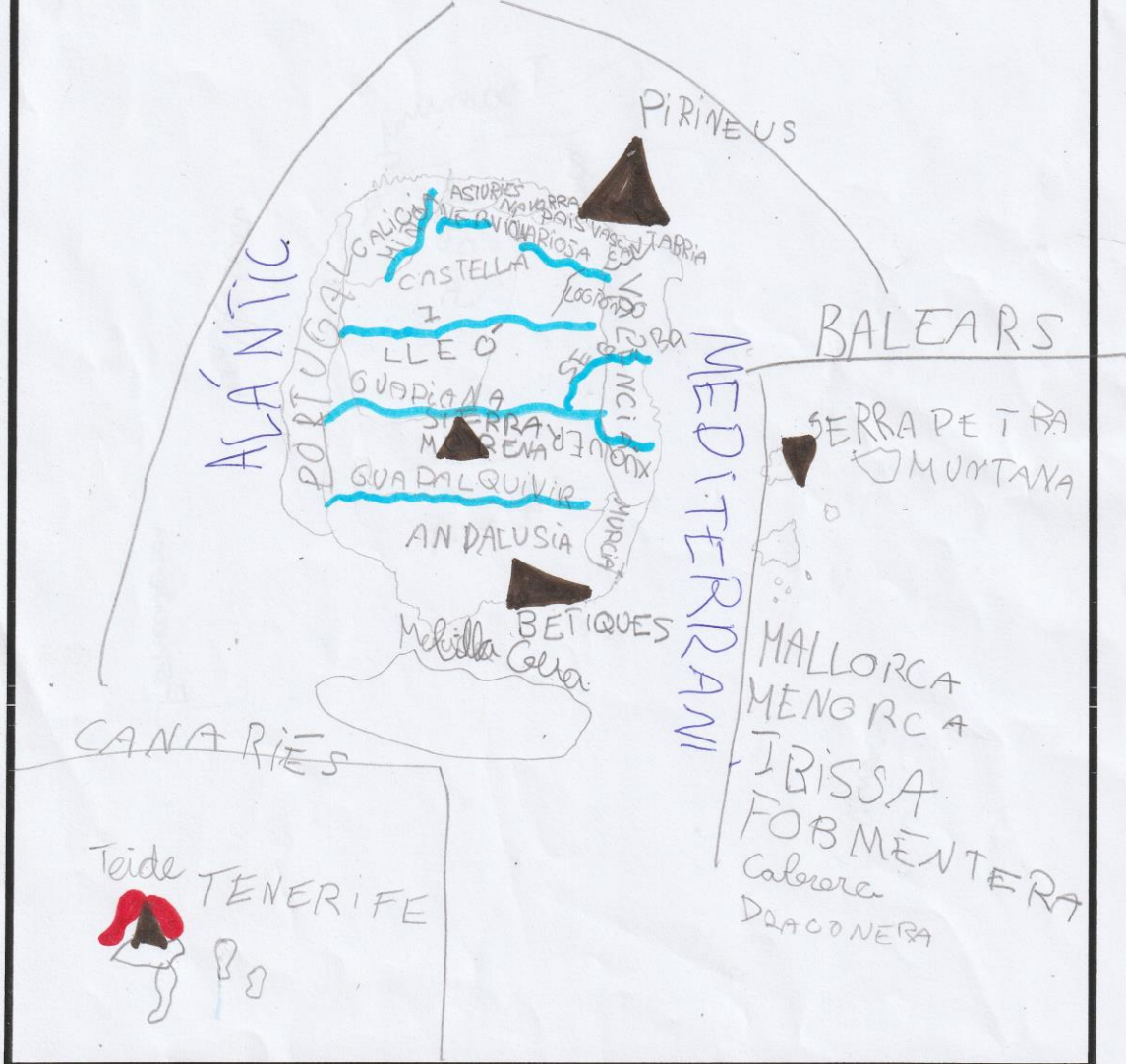

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: M^a del Mar P.M.
Sexe: F
Curs: 6^èA
Col·legi: CETP SON BASCA
Població: SA POBLA
Nivell d'estudis del pare: 4^{esg}
Nivell d'estudis de la mare: Batriller
Professió del pare: POUALTER
Professió de la mare: PELUQUERA

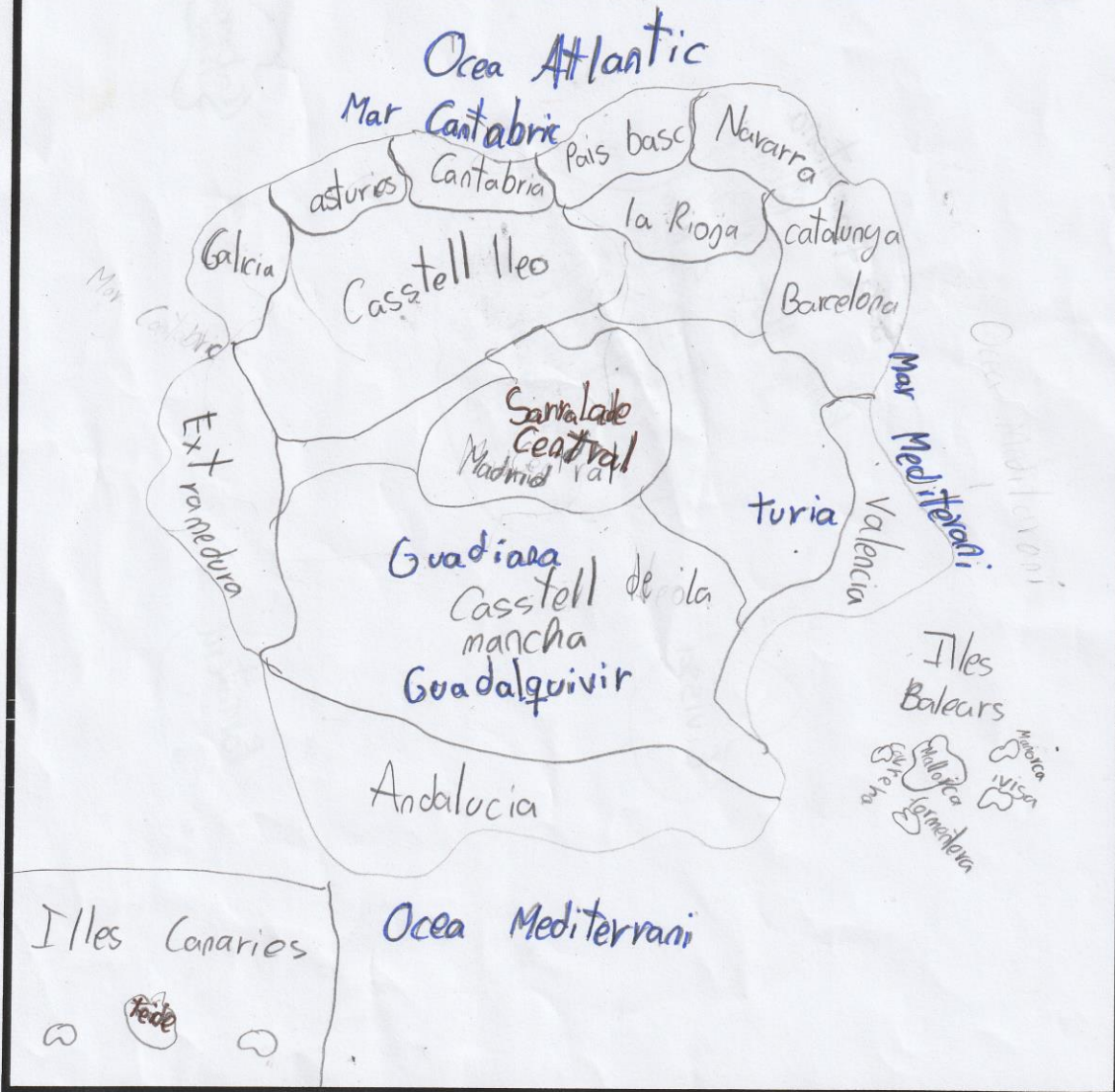
ILLES

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Carla
Sexe: Femeni
Curs: 6.A
Col·legi: Leip San Basca
Població: Sa Pobla
Nivell d'estudis del pare
Nivell d'estudis de la mare
Professió del pare De Jardine
Professió de la mare De Asteticient

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Joan Marc Payera Aubert

Sexe: Non

Curs: 6è A

Col·legi: Ceip San Basca

Població: Sa Pobla

Nivell d'estudis del pare

Nivell d'estudis de la mare

Professió del pare Immobiliari

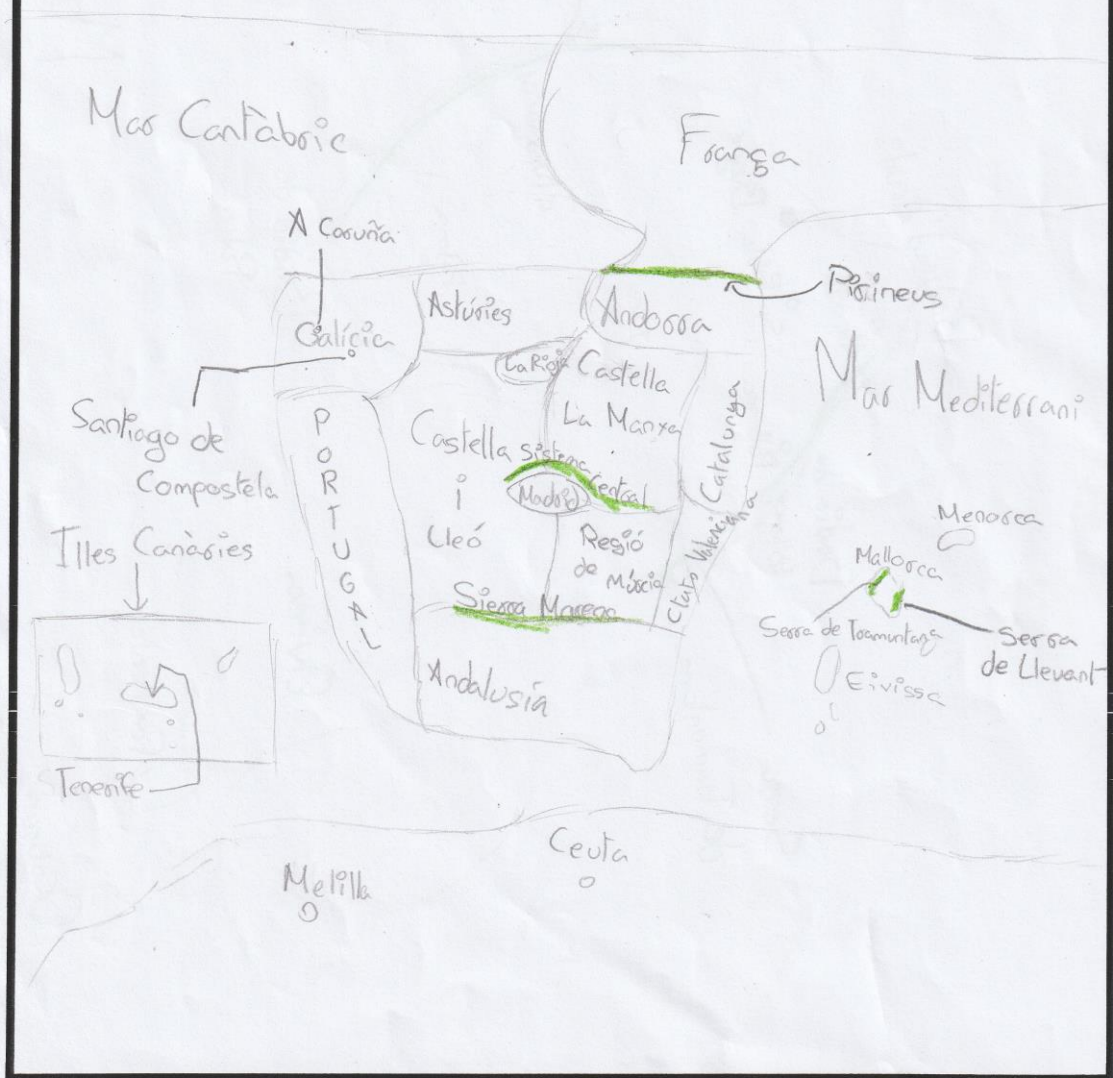
Professió de la mare Immobiliaria

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Paula Crespi Lopez.....
Sexe: F. Femení
Curs: 6^è.....
Col·legi: CEIP. San Basca.....
Població: Sa Pobla.....
Nivell d'estudis del pare: FP.....
Nivell d'estudis de la mare: Universitaria.....
Professió del pare: Mecànic.....
Professió de la mare: Treballadora Social.....

Universitat
de les Illes Balears

Nom de l'alumne/a: Lidia
Sexe: nina
Curs: 6e
Col·legi: CEIP Srd BASCA
Població: S. Poble
Nivell d'estudis del pare
Nivell d'estudis de la mare
Professió del pare maquinista
Professió de la mare professora de suport

